

chov **skotu**



V TOMTO VYDÁNÍ

MANAGEMENT

Diagnostika dojírny

O FARMĚ

Limousini z Vyšného Tvarožca

ŠLECHTĚNÍ

TOPky holštýn a ČESTR

NOVINKY

- 3 Z domova / ze zahraničí
- 11 Info De Heus
- 16 Info Novonesis
- 18 Info FARMSYSTEM
- 22 Info AHV
- 30 Info Cernin s.r.o.

AKCI

- 4 Společná cesta s Holenderska Genetyka Plus

FARMĚ

- 6 Limousini z Vyšného Tvarožca

MANAGEMENT VÝŽIVY

- 9 Jak nahradit chybějící objemná krmiva?

ŠLECHTĚNÍ

- 12 TOP holštýn
- 28 TOP ČESTR

MANAGEMENT

- 14 De Heus na robotických farmách
- 20 Měření podtlaků během dojení

ZAHRAŇIČNÍ CESTY

- 23 Andiamo in Italia!

ZDRAVÍ A MANAGEMENT

- 26 Vylepšené ASPI aneb ASPI 2.0

Management výživy

9 Jak nahradit objemná krmiva?



Management

14 De Heus na robotických farmách



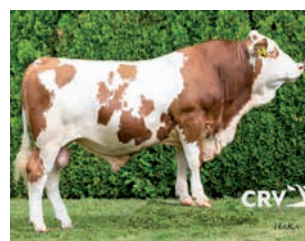
Zahraniční cesty

23 Andiamo in Italia!



Šlechtění

28 TOP C



T I R Á Ž

Časopis Chov skotu je vydáván 3x ročně společností CRV Czech Republic, spol. s r. o.

Distribuce:

Chov skotu je zdarma doručován chovatelům skotu a vybraným zemědělským školám a institucím. Na jeho vydávání se podílejí společnosti CRV Czech Republic, spol. s r. o., De Heus, a. s., FARMCZSYSTEM, s. r. o., a Novonesis (Chr. Hansen Czech Republic, s.r.o.). Chovatelé skotu mohou o zaslání časopisu požádat prostřednictvím obchodních zástupců výše uvedených společností. Ostatní zájemci si jej mohou stáhnout v elektronické podobě ze stránek www.crv.cz/cs/chov-skotu.

Redakce + inzerce: Bc. Hana Hájková

e-mail: hana.hajkova@crvcz.cz

CRV Czech Republic, spol. s r. o.

Plemenářská stanice 420, Zásmyky 281 44

Tisk + grafické zpracování:

Metoda spol. s r. o.

e-mail: metoda@metoda.cz

tel.: +420 543 214 485

Fotografie:

Z archivu CRV Czech Republic, spol. s r. o.,

CRV B.V. a partnerských organizací.

Prohlášení:

Vydavatel neodpovídá za názory vyjádřené autory jednotlivých příspěvků, ani jejich názory nemusí zcela sdílet. Snahou vydavatele je poskytovat prostřednictvím Chovu skotu pravdivé a přesné informace z různých oblastí chovu skotu. Přesto nemůže být vůči společnosti uplatňována žádná odpovědnost za chyby v obsahu jednotlivých příspěvků. Všechna práva jsou vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být použita jakýmkoliv způsobem bez předchozího písemného souhlasu vydavatele.

MK ČR E 15326

ISSN 1801-5409



Nedap SmartSight na třech českých farmách: nová éra monitoringu zdraví krav

V uplynulých dnech jsme společně se specialisty společnosti Nedap, Jurem Eekelderem a Luukem Spoelderem, úspěšně uvedli do provozu systém Nedap SmartSight na třech českých mléčných farmách. Tento krok představuje další významný milník v digitalizaci řízení zdravotního stavu stád a potvrzuje rostoucí zájem českých chovatelů o moderní technologie založené na umělé inteligenci.

■ autor: Ing. Miroslav Duchoň

Nedap SmartSight využívá pokročilé kamerové systémy a algoritmy umělé inteligence k automatickému sledování pohybu krav během každodenního průchodu dojírnou. Systém analyzuje způsob chůze jednotlivých zvířat a dokáže včas identifi-



kovat změny, které mohou souviset s rozvojem kulhání. Díky tomu získává farmář cenné informace ještě dříve, než jsou zdravotní problémy viditelné pouhým okem. Kulhání patří mezi nejvýznamnější zdravotní a ekonomické problémy v chovech dojnic. Včasná identifikace ohrožených zvířat umožňuje rychlejší zásah, zkrácení doby léčby a omezení negativních dopadů na welfare, užitkovost i reprodukci. Moderní monitoring tak pomáhá nejen zlepšovat péči o zvířata, ale i zvyšovat efektivitu celé farmy.

Implementace Nedap SmartSight na třech českých farmách je výsledkem úzké spolupráce mezi týmy Nedap a CRV. Během instalací proběhla konfigurace systému, ověření funkčnosti jednotlivých technologií i školení pracovníků farem tak, aby

mohly všechny výhody systému začít využívat od prvního dne provozu.

Rád bych poděkoval kolegům Jurovi Eekelderovi a Luukovi Spoelderovi za jejich profesionalitu a podporu během celého projektu. Věříme, že první výsledky z českých farem potvrdí přínos této technologie a otevrou cestu k jejímu širšímu využití v dalších chovech.

Digitalizace a využití umělé inteligence se stávají běžnou součástí moderního managementu stád. Nedap SmartSight je příkladem řešení, které dokáže převádět data do praktických doporučení a pomáhat farmářům dělat lepší rozhodnutí každý den. ■

Na více informací se můžete těšit již během podzimu a rovněž na vyhodnocení T+B.

T+B 2026

18.11.2026
19.11.2026
20.11.2026
24.11.2026
25.11.2026
26.11.2026
27.11.2026
01.12.2026
04.12.2026
08.12.2026

Rakovník (11:30 Jezdecké centrum Královický Dvůr, Královice)

Litomyšl (9:30 Restaurace Na Horách, Česká Třebová)

Chrudim (10:00 Bowling Bar Stromovka, Chrudim)

Kolín + Nymburk (12:00 Hotel U Jezera, Velký Osek)

Plzeň (12:00 Primavera Hotel & Congress centre, Plzeň)

Sedlčany (12:30 Kulturní dům Krásná Hora nad Vltavou)

Prostějov + Boskovice (9:00 Bělecký Mlýn, Zdětín 71)

Opava (9:00 ZP Otice, Hlavní 266, Otice)

Okrouhlice (9:00 Agro Posázaví, a.s., Okrouhlice)

Uherský Brod + Znojmo (9:00 Restaurace Panský Dvůr, Panská 25, Kunovice)

CRV, náskok
ve zdraví a efektivitě



CRV
BETTER COWS > BETTER LIFE

STROM

JOHN DEERE

NTG
A G R I
nutrition technology genetics

DKU.CZ

Společná cesta po fa Genetyka P

Věříme, že nejlepší zkušenosti vznikají přímo v praxi. Naším zaměstnancům proto pravidelně umožňujeme navštěvovat zahraniční farmy, kde se seznamují s různými přístupy k chovu skotu a sdílejí své zkušenosti. Tyto návštěvy zároveň podporují výměnu know-how, vzájemnou inspiraci a budování pevných vztahů se zahraničními kolegy, což posiluje mezinárodní spolupráci napříč společnostmi.

■ autoři: **tým konzultentů CRV CZ**

Společná cesta zaměstnanců CRV CZ a a našeho exkluzivního polského distributora Holenderska Genetyka Plus, která se uskutečnila začátkem června 2026, byla zaměřena právě na tyto cíle. Program zahrnoval návštěvy několika podniků v České republice a jižním Polsku.

Renofarma Slezan – moderní chov na severní Moravě

První zastávkou byla Renofarma Slezan hospodařící přibližně na 1500 ha půdy na rozhraní okresů Nový Jičín a Opava. Chov mléčného skotu je soustředěn na farmách v Klimkovicích a Olbramicích. V Olbramicích proběhla od roku 2019 výrazná modernizace, v jejímž rámci byla vybudována robotická stáj zhruba pro 280 dojnic, nová mléčnice a skladovací jímka. Podnik zde kombinuje klasické dojení s robotickým systémem DeLaval. Důležitou součástí řízení reprodukce je také využívání systému detekce říje Ovalert včetně pozičního systému, který umožňuje přesné sledování aktivity a lo-



RenoFarma Slezan

kalizace zvířat. To vede k lepší kontrole reprodukce a efektivnějšímu managementu stáda.

Kombinat Rolny Kietrz – velkovýroba mléka v Polsku

Druhá návštěva již probíhala v Polsku, konkrétně ve společnosti Kombinat Rolny Kietrz Sp. z o. o., která patří mezi největší zemědělské podniky v zemi a zároveň největší dodavatele mléka.

Podnik hospodaří na výměře přibližně 9 400 ha. V rostlinné výrobě se zaměřuje na pěstování cukrové řepy, pšenice, kukuřice na zrno i siláž a trvalých travních porostů. Chov mléčného skotu zahrnuje zhruba 3 700 dojených holštýnských krav s průměrnou užitkovostí přes 13 400 kg mléka,

při obsahu 3,65 % tuku a 3,5 % bílkovin a somatických buněk na úrovni 100 až 200 tis./ml. Roční produkce dosahuje až 48 milionů kg mléka.

Hlavními chovatelskými cíli jsou vysoká užitkovost, dlouhověkost a zdraví zvířat. Podnik intenzivně využívá genomiku a vysoký podíl sexovaných inseminačních dávek.

Dojení je zajištěno pomocí kruhové dojírny pro 60 dojnic a rybinové dojírny 2 x 22.

Rodinná farma Antoni Nocoń – tradice a kvalita

Druhý den následovala návštěva rodinné farmy Gospodarstwo Rolne Antoni Nocoń. Hospodaření zde má tradici delší než 250 let a od roku 1995 ho rozvíjí současní majitelé.



Rodinná farma Antoni Nocon

farmách s Holenderska lus

Farma obhospodařuje přibližně 130 ha půdy, na kterých pěstuje kukuřici, obilniny, vojtěšku a travní porosty. V roce 2000 byl vybudován nový kravín pro holštýnské dojnice.

Stádo čítá přibližně 110 dojnic s průměrnou užitkovostí 12 151 kg mléka, při 4,24 % tuku a 3,61 % bílkovin.

Chovatelský cíl je zaměřen na produkci s důrazem na složky, funkční vlastnosti, menší tělesný rámec a produkci A2A2 mléka. Farma aktuálně plánuje další rozvoj, včetně investice do nového teletníku.

Mlekoland Sp. z o.o. – moderní farma střední velikosti

Třetí a poslední navštívený podnik představoval kombinaci intenzivní produkce a efektivního managementu. Farma zbudována v roce 2002 chová na 370 dojnic, hospodaří zhruba na 1 000 ha půdy a krmení si majoritně zajišťují sami. Průměrná užitkovost dosahuje kolem 12 000 kg mléka s obsahem 4,1 % tuku a 3,7 % bílkovin. Při šlechtění, vedle ge-



Mlekoland Sp. z o.o.

nomické selekce, podnik také významně využívá sexované inseminační dávky. Chovatelské cíle jsou zaměřeny na vysoké složky mléka, dlouhověkost a střední tělesný rámec zvířat.

Odborná cesta CRV CZ a Holenderska Genetyka Plus nabídla jedinečnou mož-

nost porovnání různých systémů chovu – od velkokapacitní produkce až po rodinné farmy s důrazem na tradici a specifické chovatelské cíle.

Vedle odborného přínosu měla akce význam i z hlediska prohloubení spolupráce mezi českými a polskými kolegy. ■

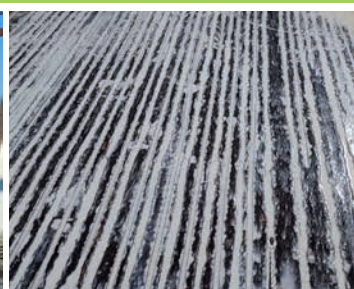
PROTISKLUZOVÉ A ODVODŇOVACÍ DRÁŽKY ŘEZANÉ DO BETONU

- ostrá hrana obrušující paznehty
- výrazně přispívají k pohodě zvířat
- využití v objektech živočišné výroby, především pro přechody, porodny, chodby a další prostory se zvýšeným rizikem poranění končetin skotu

Provádíme standardně drážky profilu 15 x 15 mm a vrtání děr pro sloupky a stájová hrazení. Dále nabízíme jádrové vrtání a vývrty pro sloupky.

Pracujeme nonstop po celé ČR i na Slovensku.

Na požádání poskytneme další informace včetně referencí o realizovaných zakázkách.



Špičkový chov Limousine z Vyšného Tvarožca

Nejlepší Slovenský chov v letech 2024–2025, nejlepší vystavená kolekce zvířat na výstavě v Hniezdnom 2026...

To je jen stručný náčrt chovatelských úspěchů rodiny Belejčákových, chovatelů limousinského skotu z Vyšného Tvarožce u Bardejova za poslední období.

■ autorky: **Martina Kopáčková**
a **Ing. Klára Kovárová**



Šampionka plemene Limousine, Hniezdne 2024

Tuto rodinnou farmu, kterou můžete nalézt pod názvy Torno a Agro Toba, jsme s kolegyní navštívili těsně po květnové výstavě v Hniezdnom a chtěli bychom vám předat informace, možná v trochu netradičním stylu, ale věříme, že to pro vás bude zajímavé čtení a možná i inspirace.

Farma TORNO a AGRO TOBA

Neumím si přesně vzpomenout, kdy jsem se s panem Belejčákem, který ČR často navštěvuje, poprvé seznámila. Později jsem se poznala i s jeho manželkou Ivankou a vždy jsem se s nimi ráda setkávala. Velmi jsem si vážila jejich pozvání na farmu, kterou jsem poprvé navštívila při své služební cestě na Slovensko 11.10. 2023 v odpoledních hodinách. Vzhledem k ročnímu období se již brzy stmívalo, proto jsme nechali prohlídku zvířat, která byla již ve stájích, až na závěr exkurze. Na první pohled bylo jasné, že chovatel má jasně daný chovný cíl a ve stádě je jen minimum zvířat, která mu neodpovídají. A když jsem se během uplynulých let s panem Belejčákem potkávala na různých akcích a aukcích a sledovala jeho nové nákupy, byla jsem zvědavá, jak se stádo vyvíjí a jak se mění jeho farma. Ale začneme od začátku, od první otázky našeho rozhovoru...

Prečo a kedy vznikla vaša farma?

Vznik farmy siaha oveľa ďalej ako k nákupu prvých zvierat. Predtým Belejčákovci fungovali ako kovovýroba a ďalšou činnosťou bola zimná údržba – odhrňanie snehu. V roku 2013 si začali prenajímať pôdu. Vtedy to bolo cca 200 ha, dnes je to 336 ha – z toho 100 ha vlastných a asi 65 ha ornej pôdy (cca 13 ha kukurica na siláž). Prvé zvieratá nakúpili v roku 2014 niečo z Českej republiky, Francúzska a zo Slovenska to boli vysokopodielové Limousinské krížanky a býk od pána Paľurika. Ďalšie zvieratá boli nakúpené z Českej republiky.

V roku 2014 postavili prvú maštal' pre 50 matiek. Po dvoch rokoch bola jej kapacita nepostačujúca a tak v roku 2016 postavili ďalší objekt pre 45 matiek. Kvalita vyprodukovaných zvierat priviedla chovateľa k rozhodnutiu vybudovať vlastnú odchovňu býkov, ktoré cez odchovňu následne odpredáva. V rokoch 2014–2020 fungovala farma bez dotácií, takže všetko financovali z vlastných zdrojov. Ďalším významným krokom bolo keď bol v roku 2022 chov TORNO s.r.o. uznaný ako šľachtiteľský chov hovädzieho dobytku plemene Limousine, čím dosiahli najvyššiu možnú úroveň plemenárskej práce.

Plemeno a genetika

Na naši otázku: Proč limousine? Odpovídá Ivo, že mu bylo doporučeno a že se mu líbilo. Protože velmi často navštěvoval Českou republiku, jeho první kontakty a navštívené farmy byly právě u chovatelů limousine.

Jak tedy vznikl plemenný chov limousinů na farmě nedaleko Bardejova? Jak již bylo výše zmíněno první zvířata byla nakoupena v ČR na farmě Semice, tehdy ještě ve vlastnictví p. Kotalíka, následovaly nákupy ve Francii, v Německu a na dalších farmách v ČR, u pana Farky, Šindlera a u dalších předních chovatelů v ČR, ale i křížanky na Slovensku.

Jak jsem zmínila, i když je stádo poměrně mladé, je v něm znát jistý rukopis chovatele, který si vybírá zvířata podle vlastního klíče. Krávy jsou většího tělesného rámce, mléčné, se širokou pánví a důraz je kladený i na tvar vemene a temperament. Cílem chovatele je produkce plemenného materiálu a uzavřený obrat stáda. V současné době si nechává cca 15 % jaloviček do obratu stáda a ostatní nabízí na trhu. V roce 2024 odchová na farmě 20 plemenných býčků, kteří byli prodáni na Slovensku, jeden z nich byl koupený i na českou farmu, do plemenařického chovu VFU Nový Jičín.



Nová stáj pro zvířata

Na farmě se provádí u jalovic a zhruba u 40 % krav inseminace. Zajímalo mě, který býk je pro chovatele nejoblíbenější. Nejsilnější stopu ve stádě asi zanechal český býk Cicero z Todně, potomek Bavardage od pana Farky. Je zde po něm hodně dcer, které v chovu působí. Padla jména francouzských legend Import a Lego a nepřekvapivě i jméno Magnum. Francouzský inseminační býk, kterého naše společnost na Slovensku prodávala a jehož asi nejlepšího potomka jsme měli možnost vidět. Excelentní býček, narozený 12.11.2025, vážil při kontrole užítkovosti dne 6. 5. 2026 již 420 kg. Ve věku 175 dní dosahuje toto zvíře životního přírůstku více než 2 kg/den. O jedinečnosti tohoto zvířete svědčí i genomika. Ani exteriérově nelze býčkovi nic vytknout. Je rámcový, dlouhý a dobře osvalený, s pěkně utvářenou pánví, pevným hřbetem a vzhledem k nadprůměrnému růstu i velmi korektními končetinami. Bude zajímavé sledovat vývoj tohoto výjimečného, velmi komunikativního jedince, na kterého je celá rodina Belejčákových právem hrdá. Úspěchy farmy však nestojí jen na jednom zvířeti, farma se dlouhodobě účastní výstav a výsledky kontroly užítkovosti je řadí do špičky slovenských chovů.

Výsledky výstav a kontroly užítkovosti

V kontrole užítkovosti obidva chovy vynikají svojimi výsledkami. Agro TOBA s meziobdobím 397 dní a věkom pri 1. otelení 36/23. Výborné výsledky potvrdzujú aj priemerné čísla pri odstave. Váha jalovičiek v 120 dňoch je 189 kg s prírastkom 1301 g, váha býčkov v ro-

nakom veku je 202 kg s prírastkom 1414 g. Vo veku 210 dní jalovičky dosahujú váhu 279 kg a prírastok je 1169 g, u býčkov je váha 327 kg a prírastok 1397 g.

Na farme Torno s.r.o je medziobdobie 387 dní a vek pri 1. otelení 36/4. Jeden z chovateľských cieľov – mliečnosť matiek potvrdzuje rovnako aj táto farma. Pri váhe jalovic v 120 dňoch 203 kg a prírastku 1400 g a váhe býkov v rovnakom veku 206 kg a prírastku 1412 g je jasne vidieť ako sa na farme chovateľského cieľa v šľachtení držia. Potvrdia to aj výsledky 210 dňového váženia. Jalovice 302 kg a prírastok 1272 g a býčky 310 kg a 1301 g.

Výstavy a ocenenia

V súťaži NAJ SLOVENSKÝ CHOV v kategórii dojčiacich kráv v rokoch 2023-2025 opakovane farmy obsadili 1. miesto,

v roku 2025 sa umiestnili oba chovy a to na 1. a 3. mieste.

Počas chovateľských dní a národných výstav hospodárskych zvierat na Agrokomplexe v Nitre v rokoch 2021-2026 sa obom chovom darilo vyhrávať popredné miesta v rôznych kategóriách.

Významné ocenenie, ktoré je potrebné spomenúť je ocenenie Zlatý kosák, ktoré získala farma TORNŮ s.r.o za kolekciu jalovic na Agrokomplexe 2024.

Systém chovu

Telenie kráv začína v decembri, na druhú ruju sa už inseminujú. Inseminácia trvá do marca, potom sa zvieratá vyšetrí a na pasienok v máji odchádzajú aj s býkom, ktorý sa postará o prázdne kravy. Do budúca je cieľom, že na pasienok pôjdu len kravy s teliatkami, ktoré už budú teľné z inseminácie. Do inseminácie sú zaradené len jalovice, ktoré dosiahnu živú hmotnosť nad 600 kg (22-26 mes.). Inseminácia jalovic začína v decembri, vo februári sa ku nim púšťa býk pre jalovice.

Na začiatku mája zvieratá opúšťajú priestory farmy a idú na pasienky, kde zotrávajú až do odstavu teliat vo veku 7 mesiacov. Tu sa urobí výber zvierat – teliatka ostávajú na farme a kravy odchádzajú naspäť na pasienok až do októbra. Aj na pasienku majú telatá vytvorené škôlky kde majú štartér. Býčky, ktoré sú určené do chovu, idú až do bonitácie do odchovne. Jalovičky, ktoré sú určené na ďalší chov tak isto ostávajú v maštali až do ich inseminácie. Telatá, ktoré nejdú ďalej do chovu sú predané.

V minulosti sa na farme chovali aj mäsové ovce – Berichon du cher a Ille de France ale pre náročnosť chovu na čas a priestor, ovce už nechovajú.

2026	Chovateľský deň	Krava s teľaťom	1. miesto a šampión výstavy
		Jalovica do 2 rokov	1. a 2. miesto
2024	Chovateľský deň	Krava s teľaťom	3. miesto
		Jalovice do 1 roku	1. a 2. miesto
		Jalovice do 2 rokov	1. miesto
		Jalovica nad 2 roky	1. a 2. miesto
2024	NVHZ Agrokomplex Nitra	Jalovica nad 2 roky	1. miesto
		Jalovica do 2 rokov	1. miesto + šampión verejnosti
		Kolekcia jalovic	Zlatý kosák a čestné uznanie
2023	Chovateľský deň	Jalovica do 1 roka	1. miesto + cena predsedu predstavenstva ZCHMD
		Plemenný býk	1. miesto
2022	Chovateľský deň	Jalovica do 2 rokov	1. miesto
	NVHZ Agrokomplex Nitra	Plemenný býk	3. miesto + cena predsedu predstavenstva ZCHMD
2019	NVHZ Agrokomplex Nitra	Plemenný býk	Cena predsedu predstavenstva ZCHMD

Systém krmenia

Krmmu dávku pre kravy štandardne tvorí %20 kukuričnej siláže, 30 % raže, 30 % ďatelino – trávna miešanka, jadro a minerálna zmes. Kravy pred otelením dostávajú bolusy a krmené sú len kvalitným senom. V skupine jalovic pred pripúšťaním a kráv pred otelením je stále na dosah odčervovací liz. Minulý rok sa nepodarilo včas zasiahť raž, takže tento rok budú krmne dávky trošku pozmenené. Býčky dostávajú v KD 3 kg jadra.

Produkcia mäsa

Ako bolo už niekoľkokrát spomenuté, na týchto dvoch farmách sa chová mäsový hovädzí dobytok plemena Limousine a preto je potrebné zmieniť aj to čo sa deje so zvieratami, ktoré nie sú vhodné na ďalší chov ako plemenný materiál. Momentálne 1 ks mesačne spracovávajú vo vlastnej réžii – hľadajú priestor kde by zvieratá mohli byť odpozávané v budúcnosti. Do budúca má farma vidinu takú, že aj býky, ktoré nejdú na ďalší chov sa budú odchovávať a neskôr spracovávať na mäso. Mäso si spracovávajú sami. Približne 560 kg mäsa je po štvrtkách naporcované a nabalené na výsekové mäso a balíčky – podľa objednávky. Objednávky zatiaľ farma prijíma v malom cez internet a záujemcovia si po balíčky musia prísť osobne.

Bezrohost ako chovný cieľ

Ďalší otázku týkajúci sa chovného cieľa stáda bola **bezrohost**. Trend, ktorý je vidieť naprieč všetmi plemenami, se (pochopiteľne) prejavuje i zde ve stáde, pretože cca 20 % zvierat je geneticky bezrohých, ale chovateľ říká, že tato vlastnost pro něj není nejdůležitější. Prodejnost zvířat má dobrou, bezrohost je vlastně jen doplnění už tak dobrých užitkových vlastností.

Genetika ještě jednou

Ptali jsme se na oblíbené plemenky a vidíme, že inseminační firmy nabízí i mladé genomické býky. Proto nás zajímal názor chovatele na tento způsob zjišťování plemenných hodnot. Ale toto slovo není zde na farmě neznámé, protože první vzorky na genomiku byly odebrané v roce 2022. V letošním roce však bylo odebráno sedm vzorků, od pěti jalovic a dvou býků, jedním z nich je pochopitelně již dříve zmiňovaný býk po Magnumovi jménem Magnus, jehož genomické výsledky od společnosti EVALIM můžete vidět na obrázku vpravo. Genomické hodnocení potvrdilo, že býček je heterozygotně bezrohý, bez genetických vad, má exce-

lentní růst a osvalení (10+) - tzn. že patří do TOP 5% populace, jeho dcery se budou dobře telit (10) a budou mléčné (8). Býk je spíše většího rámce (7).

Při naší diskusi jsme zabrousili i do celkem detailních chovatelských činností. Celé naše povídání však na mě dělá dojem, že zde na farmě se veškerá činnost nese v duchu: vše pro zvířata. Proto jsou zde nastavené preventivní protokoly, welfare zvířat je klíčové.

Zdraví zvířat

Zdravotní stav a jeho monitoring jsou na farmě u Belejčákových důležité věci. Na farmě se provádí nejen státem předepsané zdravotní zkoušky, ale každý rok si chovatel dělá vlastní screening zdravotního stavu (Brucelóza, IBR, Paratuberkulóza). Ve stáde se provádí odběry trusu na koprologické vyšetření a na zá-

kladě toho se odčervuje. Strouhání paznehtů je samozřejmostí, i když i zde je problém s kvalitními lidmi. Pan Belejčák si velmi cení spolupráce s veterinářkou MVDr. Zuzanou Besson, která pracovala ve Francii a nyní žije se svým manželem na Slovensku. Na základě rad od ní a například i MVDr. Bečváře bylo zachráněno mnoho zvířat nebo došlo ke zlepšení zdravotního stavu.

Pokud navštívíte farmu, jejíž činnost se řídí heslem „vše pro zvířata“, pak odměnou pro vás je odjezd s pocitem, že existují místa, kde je svět ještě v pořádku. S pocitem, že lidé obnovují tradici lásky k půdě a pokory ke zvířatům.

Nám zbývá jen popřát mnoho osobních a chovatelských úspěchů všem členům rodiny Belejčákových a těšit se, že se s nimi brzy potkáme na chovatelské akci, ať už na Slovensku nebo v Čechách. ■



Genomické hodnotenie
Referenčná báza INGX-2025_2



Pomôcka na interpretáciu

Klient : TORNO

Meno :

Dátum objednávky : 26/05/2026

Ref. objednávky : SK339261-9302

Zviera : SK000814022082 - MAGNUS

Dátum narodenia : 12/11/2025

Pohlavie : B

Referencia vzorky : ING251033

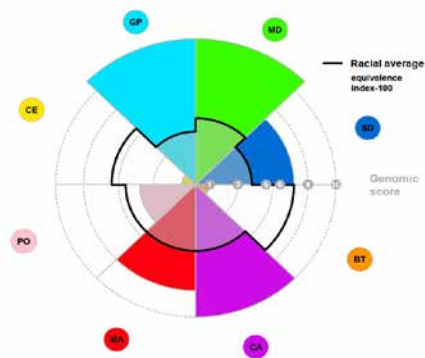
Otec : FR1216098887

Matka : CZ000785851961

MH: Nie je prenášač Bezrohost: Heterozygot (pc) Rázštep podnebia: Nie je prenášač Protoporfyrie: Nie je prenášač Slepota: Nie je prenášač

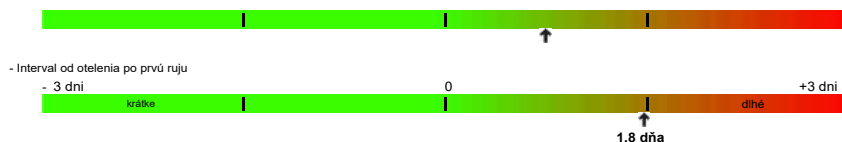
Morfologické znaky / Rast

Znak	genomické skóre 1 : bez zlepšenia 2 : výborné
Lahkosť telenia (CE)	1
Rastový potenciál (GP)	10+
Zmäsnenie (MD)	10+
Rámec (SD)	7
Jemnosť kostry (BT)	1
Lahkosť telenia dcér (DCE)	10
Mliečnosť dcér (MA)	8
Rozvinutosť panvy (PO)	4

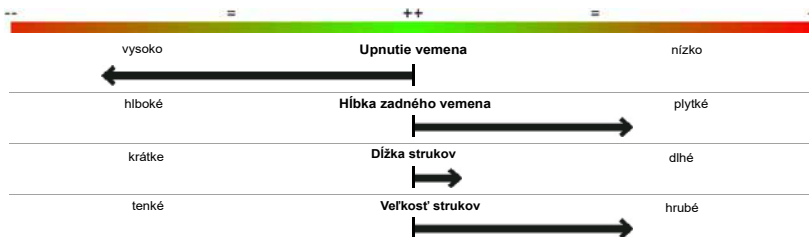


Reprodukcia

- Dĺžka gravidity -10 dní 0 +10 dní krátke dlhé 1,8 dňa



Morfologické znaky vemena



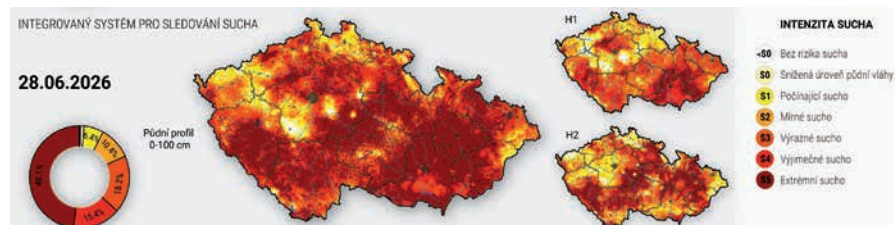
Býk Magnus — výsledky genomiky

Jak nahradit chybějící objemná krmiva?

Letošní rok 2026 opět přichystal zemědělským podnikům několik nemilých překvapení. Asi tím nejvýraznějším problémem byly opět vrtochy počasí. Je to již několikátý rok po sobě, kdy počasí ve střední Evropě vykazuje nějaké extrémy. Letošní rok potrápil většinu zemědělců extrémním suchem. Až do začátku roku bylo počasí ve střední Evropě velmi chudé na dešťové srážky a s prvními červencovými dny již bylo na 48 % území České republiky extrémní sucho.

■ autor: Ing. Petr Pleyer

Letošní sucho nejvíce postihuje podniky vyrábějící objemná krmiva jak pro skot, tak pro bioplynové stanice. Dopady enormního deficitu vody a vysokých teplot se projevily ve středních, západních, jižních Čechách a především na Moravě. Na některých zemědělských podnicích byly výnosy z prvních a druhých sečí bílkovinných plodin hluboko pod normálem a nedosahují ani 50 %. Sklízelo se málo hmoty a to většinou při vyšších sušinách. To bude příčina zhoršené kvality bílkovinných siláží jak z pohledu dietetického, tak z pohledu



(www.intersucho.cz, 2026)

zdravotní nezávadnosti, především se jedná o nebezpečí zaplísnění. Bohužel nezbyvá než konstatovat, že v republice se sklídilo zhruba o třetinu méně bílkovinných siláží než v normálních letech. Ohledně kukuřičných siláží nemusí být situace tak dramatická, i když extrémní počasí vedlo u některých potostů k předčasnému ukončení prodlouženého růstu a rychlému zasychání. Takto poškozené porosty bude nutné předčasně sklídit. Protože nemálo zemědělských podniků má poměrně velké zásoby kukuřičných siláží z minulého roku, neboť rok 2025 byl výnosem kukuřičné hmoty rokem nadprůměrným. Zdá se, že dramatičtější bude situace s nedostatkem bílkovinných objemných krmiv. Nyní vyvstává otázka „**Čím nahradit chybějící objemná krmiva?**“

Nabízí se několik řešení, které sed nyní pokusím stručně shrnout. V první řadě se jedná o ozimé plodiny, které je možné použít ke krmným účelům. Velmi omezené jsou využívány ozimé luštěniny, hrách nebo peluška, případně jejich luskovinoobilní směsky s ozimým tritikale nebo ozimou pšenicí. Vysévá se v druhé polovině září a doporučený výsev je 120 až 150 kg/ha pelušky a 75 až 100 kg/ha obiloviny (Tyller, Selgen, a.s., 2015). Silážní zralosti tyto porosty dosahují díky své ranosti koncem kvě-

na, ale v případě potřeby je možné zahájit sklizeň i dříve, avšak je nutné mít na paměti případné problémy spojené se silážováním při nižších sušinách. Pro kvalitní fermentaci je vhodné použít bakteriálně-enzymatický inokulant **SiloSolve® EF**, případně bakteriální přípravek **SiloSolve® MC**.

Další ozimou alternativou pro náhradu klasických objemných krmiv je jeřáb nachový neboli inkarnát. Jedná se o přezimující jednoletou plodinu, kterou je možné též použít jako předplodinu pro široké či ranější hybridy kukuřice. Silážní zralost je zhruba v polovině května a z jednoho hektaru lze sklídit v době květu průměrně 35 až 40 tun zelené píce, výťažnost hrubých bílkovin je 900 až 1300 kg/ha (Tyller, Selgen, a.s., 2015). Vzhledem k nutnosti dvoufázové sklizně a vyššímu podílu dusíkatých látek je vhodné k dosažení kvalitního výsledku při silážování použít bakteriálně-enzymatického přípravku nejlépe **Bactozym® Premium**.

Nejrozšířenějšími ozimými krmnými plodinami jsou ozimé obiloviny, a to především díky bioplynovým stanicím. Díky vysokému výnosu hmoty, více než 30 tun/ha zelené hmoty, je nejpoužívanější ozimé žito. To se potvrdilo i v letošním roce, kdy se mnoho podniků rozhodlo jít touto cestou, a oseli nemalé

Orientační dynamika změn živin ozimého žita uvádí následující tabulka

Fenofáze	Obsah sušiny	Obsah N- látek	Obsah vlákniny	Obsah hemicelulózy	Obsah škrobu
Metání	16–18	12–14	22–25	18–20	0
Kvetení	18–21	10–13	28–32	17–19	0
Mléčná zralost	22–26	9–11	24–26	18–20	4–5
Mléčně vosková zralost	28–40	7–9	23–24	18–20	10–12

plochy silážními ozimými žity. Ovšem nyní přichází otázka, v jaké fázi tyto porosty sklídit. Pokud chceme výslednou siláž použít pro výživu skotu, je nutné spustit sklizeň brzy na jaře v době před nebo na začátku metání, kdy se sklizená hmota svým složením blíží mladým travám. Vzhledem k nízké sušině takovéto hmoty je potřeba ji sklízet dvoufázově, a proto je pro kvalitní fermentaci doporučeno použití bakteriálně-enzymatického přípravku **Bactozym® Premium** nebo **SiloSolve® EF**.

Druhá možnost, kdy sklízet ozimé žito, ale i ostatní obilniny, je období mléčně-voskové zralosti, obecně známý systém sklizně obilnin GPS. V této fenofázi poskytuje žito velmi slušný výnos hmoty z jednotky plochy s nižším podílem dusíkatých látek a vyšším podílem energetických složek. Proto žito sklizené v této fázi považujeme spíše za glycidové krmivo a při silážování je potřeba k němu také tak přistupovat. Jednoznačně je vhodné sklízet přímou sklizní a podle sušiny sklizené hmoty a jejího následného použití je potřeba volit adekvátní inokulant. V případě nižší sušiny je doporučeno použít bakteriální přípravek **Microsil™ Premium** nebo **SiloSolve® FC**. Pokud má sklizená hmota sušinu vyšší než 35 % je vhodné použít kombinovaný konzervant **SiloSolve® OS** pro omezení rozvoje nežádoucích aerobních mikroorganismů především plísní a kvasinek. Ovšem rozhodnutí pro první nebo druhý způsob sklizně bude především záviset na konkrétní situaci na daném zemědělském subjektu a především na jeho aktuálních zásobách objemných krmiv. Dalšími alternativami, jak nahradit nedostatek objemných krmiv z letošního extrémně nepříznivého roku, je například použití jarních plodin. V porovnání s ozimými jsou jarní plodiny v mírné nevýhodě a to hned ze dvou důvodů. Pozdější sklizeň a ve většině případů i nižší výnos z jednotky plochy, ale naopak velkou výhodou je možnost pro zemědělský podnik flexibilně reagovat na své potřeby a aktuální skladové zásoby objemných krmiv. Nejjednodušší možností a také asi nejpoužívanější je zasetí jarních obilnin především ječmene, a sklizeň v mléčně-voskové fenofázi neboli systém GPS. Sklizeň můžeme očekávat na přelomu června a července a pro jejich glycidový charakter je bude vhodné použít jako náhradu kukuřice. Obdobná situace je i v případě pěstování čiroku, ovšem u čiroku můžeme sklizeň očekávat až koncem srpna. Proto použití čiroku je vhodné jen jako následné plo-



diny po ozimých luskovinách, inkarnátu nebo ozimém žitu sklizeném na začátku metání. V obou případech je vhodné volit přímou sklizeň a podle sušiny použít k inokulaci **Microsil™ Premium**, **SiloSolve® FC** nebo **SiloSolve® OS**.

Z pohledu saturace jak glycidových, tak i bílkovinných objemných krmiv se jeví nejvhodnější použití jarních luskovin nebo luskovinoobilních směsek. A to především proto, že kromě dusíkatých látek 13% až 15% obsahují i strukturální polysacharidy 17% až 20% jako zdroj pohotovostní energie do bachoru.

Je možné použití čisté kultury úponkového hrachu ve výsevu 220–250 kg/ha, ale je třeba brát v úvahu nižší sušinu při sklizni 22% až 27% a nutnost dvoufázové sklizně spojené s určitými riziky kontaminace nežádoucí půdní mikroflórou. Výhodnější je použití kombinace úponkového hrachu s jarním ječmenem ve výsevu 200–220 kg/ha hrachu a 50–70 kg/ha ječmene. Tato kombinace je odolnější vůči případnému suchu a nespornou výhodou je sklizňová sušina 27% až 30% umožňující přímou sklizeň (Příkryl, 2009). Obě tyto varianty je možné použít jako krycí plodinu pro víceleté pícniny a tím zintenzivnit výnos zelené hmoty z hektaru. Tyto plodiny se chovají velmi plasticky a podle podmínek v konkrétním roce lze očekávat výnos 15 až 25 tun píce z hektaru. Dále je možné také použít lískový hrách v kombinaci s jarní pšenicí při výsevu 200 kg/ha hrachu a 70 kg/ha pšenice. Tato kombinace je výbornou předplodinou např. pro řepku, ale nehodí se jako krycí plodina pro příliš velké zastínění. Lískové hrachy a jejich kombinace s pšenicí jsou o jeden až dva týdny pozdější než hrachy úponkové spolu s ječmenem, zato můžeme očekávat o něco vyšší výnos zelené hmoty cca 20 až 30 tun/ha.

Tyto plodiny je zapotřebí zasít nejpozději do konce března, jen ve velmi výjimečných případech možno o týden později. Setí nutné odděleně, hrách do hloubky 5–6 cm, obilí 1–2 cm, ideál

je křížem, nebo aspoň šikmo na sebe. Obilovinu je možno hodit rozmetadlem na povrch a následně setí hrachu dokázat obilí dostatečně zapravit. Pokud se seje hrách s obilím dohromady, dochází k separaci a porost je pak nevyrovnaný. Dalším problémem při společném setí je špatné vzházení jedné nebo druhé plodiny. Po zasetí je nutné pole uvalet! Plodinu je vhodné podpořit 20–30 kg/ha N, dále je doporučeno podpořit rozvoj hlízových bakterií např. pomocí přípravku Rhizobin. Ochrana proti plevelům nejpozději na začátku června přípravkem Basagran v dávce 1–1,5 kg/ha, ale není nutná, pouze v případě masivního zaplevelení při použití jako krycí plodiny pro víceleté pícniny. Termín sklizně podle podmínek v daném roce, někdy na přelomu června a července, pokud jsou již spodní lusky plně nalité a hrachová sláma je ještě zelená, nesmí být žlutá. To už je příliš pozdě a porost začíná lignifikovat a ztrácíme tak především strukturální polysacharidy a stravitelnost organické hmoty se snižuje. Obilí je ve fázi mléčně-voskové zralosti. Ideální je sklizeň napřímo, možno i dvoufázově, ale doba zavadání nesmí přesáhnout 5 hodin, při delším zavadání hrozí nebezpečí zahánívání na řádku. Ideální sklizňová sušina je v rozmezí 28–33 %, řezanka 2–4 cm, mírný odtok silážních šťáv je u těchto materiálů přirozený. Konzervace mikrobiálním inokulantem s posílenou ochranou proti sekundární fermentaci s obsahem Lt. Buchneri **Microsil™ Premium** nebo **SiloSolve® FC**, případně v kombinaci s chemickou fungicidní složkou **SiloSolve® OS**.

Ještě se zbývá zmínit také o bobu, který byl v minulosti hojně využíván, ale jeho nevýhodou jsou dva technologické problémy. Sklizeň vychází termínově do žní a v případě vlhkého roku je u bobu riziko enormního nárůstu hmoty, polehání a sklizeň je potom velmi obtížně proveditelná.

Závěrem je potřeba vyslovit přání, aby počasí bylo v budoucích letech k českým zemědělcům shovívavější a umožnilo jim bezproblémovou výrobu objemných krmiv. K tomu přispívá svým dílem také společnost Chr. Hansen Czech Republic, s.r.o., která vyrábí dostatečně široké portfolio silážních aditiv, umožňující zákazníkovi cíleně reagovat na stav sklizené plodiny a především na různé podmínky při sklizni. V uplynulé sezóně se mnoho českých a slovenských zemědělců přesvědčilo o kvalitě a účinnosti silážního portfolia firmy Chr. Hansen Czech Republic, s.r.o. ■

MASTER BULL: výkrm skotu bez siláží. Méně práce, více přírůstků



■ autorka: **MVDr. Adéla Zálešáková**,
specialistka na skot De Heus

Trendem dnešní doby je stále zvyšování efektivity produkce farem, maximální zjednodušení a urychlení systému práce, za současného snížení potřeby lidské pracovní síly. Nalézt šikovného a zodpovědného pracovníka je obtížný úkol, stejně tak jako vyrobit kvalitní objemná krmiva. S přicházejícími změnami počasí a od nich se odvíjejícími změnami ve sklizni a polních pracích nastává doba k zamyšlení se nad novými možnostmi ve výživě našich zvířat. Náš nový systém ve výkrmu skotu Master Bull vám s řešením těchto úskalí pomůže. Master Bull představuje inovativní program intenzivního výkrmu skotu, který kombinuje energeticky bohaté cereální směsi se strukturální vlákninou ze slámy. Výsledkem jsou vysoké denní přírůstky, efektivní konverze krmiva a dosažení špičkových produkčních výsledků. V praxi to znamená, že vše, co k tomu- to výkrmu potřebujete, je ad libitum



dostupná sypká směs Master Bull na krmném stole a neustálý přístup zvířat k volně ložené slámě a vodě. Systém je velice jednoduchý a zvířata mají po

celou dobu výkrmu jednu krmnou dávku, která je stereotypní, živinově stabilní a neustále dostupná tak, jak to má skot nejraději.

Směs se na krmný stůl zakládá každý třetí den a sláma se doplňuje dle potřeby. Odpadá tak nejen potřeba krmného vozu s kvalifikovanou obsluhou, ale i požadavek na dostatek hektarů půdy, stroje a personál nutný k výrobě konzervovaných objemných krmiv. Vaše peníze tak nebudou dlouhodobě uloženy v silážích a sníží se celkové množství financí uložených v nestabilních zásobách.

Díky vysokým denním přírůstkům budete schopni dosahovat až tří výkrmových cyklů za dva roky. Více vykrmených zvířat za kratší čas vám dává možnost zlepšit ekonomiku a efektivitu vaší farmy, aniž byste byli nuceni činit dodatečné investice. Nemusíte přestavovat stáj, nemusíte pořízovat novou technologii. Jediný nutný krok je oprostít se od navyknutého, otevřít se změně a vyzkoušet, co vše vám náš program Master Bull přinese. ■



STAŇTE SE SOUČÁSTÍ SILNÉHO TÝMU!

HLEDÁME
SPECIALISTU NA SKOT
PRO KRAJ VYSOČINA, PARDUBICKÝ
A KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ,
KTERÝ SE NA FARMĚ CÍTÍ
JAKO DOMA
A SKOTU ROZUMÍ.

POJĎTE
RŮST
S NÁMI



De Heus a. s. • Marefy 144 • 685 01 Bučovice • Česká republika • Tel.: +420 517 307 701 • info@deheus.cz • www.deheus.cz
De Heus s. r. o. • Kendice 146 • 08201 Kendice • Slovenská republika • Tel.: +421 918 217 441 • info@deheus.sk • www.deheus.sk

Srpnové TOP holštýnských býků

Druhý týden v srpnu byly publikovány nové žebříčky býků. Přinášíme zajímavosti z jednotlivých zemí.

■ autor: Ing. Roman Hruša

Jak je už v Chovu skotu tradicí, i tentokrát se podíváme na vybrané plemeníky z domova i hlavních „holštýnských zemí“.

Český žebříček SIH

Z býků, u kterých jsou ve stádech českých chovatelů hodnoceny dojícné dcery, stojí za připomenutí následující: **NBR-137 Terra-Calroy Zuri**, aktuálně u našich chovatelů má hodnoceno 169 dcer v 19 stádech. V oficiálním žebříčku TOP SIH dosáhl na šesté místo. Celkem má u nás nyní v produkci již 231 prvotelek, takže jeho spolehlivost i u nás rychle poroste. O jeho výsledcích v zahraničí se dozvíte více v dalším odstavci. Dalším zajímavým býkem s dcerami hodnocenými u nás je **NBR-069 Peak Fugleman**, který má v českých stádech hodnoceno již 762 dcer v 56 stádech. V USA má Fugleman hodnoceno 1322 dcer v 79 stádech, další dcery jsou hodnoceny v Dánsku, Švédsku, ve Finsku 313 dcer, v Německu 218 dcer, Nizozemsku 129 dcer, v Litvě 258 dcer, 54 dcer v Polsku, 106 dcer v Itálii a v Kanadě 17 dcer. Z rodiny krav **Aurora** pochází TOP prověřený býk v USA **NXB-914 Aurora Tyrol**. Nyní se nám objevuje na 24. místě. V ČR má hodnoceno prvních 44 dcer ve 13 stádech, v USA již 131 dcer ve 22 stádech, v Itálii 44 dcer ve 12 stádech a Nizozemsku 50 dcer ve 22 stádech. V Kanadě je Tyrol na pátém místě Interbullového žebříčku s hodnotou LPI 3 867.

Z dalších prověřených býků je stabilním býkem (nyní 35. místo) **NBR-101 Heidifarm Collector**, který má v našich stádech již 1 729 hodnocených dcer ve 114 stádech.

Stále oblíbený syn Gazeba **NBR-035 Kax Gladius** po srpnovém výpočtu PH má u nás 69 dojícných dcer, bohužel však ještě nemá dostatek stád (devět). Proto se stále neobjevil v oficiální TOP. S hodnotou indexu SIH 138,5 je u nás osmým prověřeným býkem. Podle PH kg mléka 2 740 je nejvýše postaveným. Ve světě má Gladius již 8 301 hodnocených dcer v 1 339 stádech. V Německu má hodnotu RZG 138, v USA TPI 3 079, v Nizozemsku NVI 288. Z genomických býků je v nabídce syn La Axela ze ZD Sloupnice **NXC-127 Sloupnice Genesis** s výbornou březostí po použití prvních sexovaných insemináčnických dávek. Jeho matka **Sloupnice Ronja 5527** po AltaPlinkovi, bohužel, uhynula a laktaci mít nebude. Babička **Sloupnice Ronja 23757 GP 82** ukončila druhou laktaci 18 132 kgM 3,40 %T a 3,31 %B. Dalším zajímavým býkem ze ZD Sloupnice je **NXB-941 Sloupnice Elien *RF**. Elien získal pěkné hodnocení produkce (+979 kg mléka s beta kaseinem A2A2) a jeho dcery by měly mít delší struky (109) a zadní struky dále od sebe (65), velmi dobrou plodnost dcer (112) i dlouhověkost (127). Elien je synem plemeníka Star P RDC.



Genosource Moti

Velmi dobře je hodnocen druhý nejlepší syn Sheepstera v ČR **NXC-073 Progenesis Preston** (Sheepste x Jalapeno x AltaZazzle) s indexem SIH 136,3. Jeho dcery mají predikovanou velmi dobrou produkci mléka (+799 kg) s vysokým obsahem tuku (+0,46 %) i bílkovin (+0,22 %), výborné hodnocení vemene (122) včetně hloubky vemene (118) a měly by ve stádě výrazně přežívat své vrstevnice (RPH dlouhověkosti 117).

Býci v USA

Ve Spojených státech amerických došlo v srpnu 2026 ke změně metodiky výpočtu reprodukčních ukazatelů DPR, CCR, HCR a EFC. Dále byly poprvé publikovány hodnoty First Service to Conception (FSC), nové hodnoty odolností telat – Resistance to Respiratory Problems (RSP) a Resistance to Diarrhea (DIA). Další novinkou je publikace hodnot balance typových znaků u dcer plemeníků Holstein Conformation Composite (HCC).

Mezi prověřenými býky v USA si svoji pozici stále drží vysoko mezi nejlepšími býky oficiálního žebříčku TPI (17. místo) býk **NBR-137 Terra-Calroy Zuri** s hodnotou TPI 3 365, NM\$ 778, DWP\$ 776. Zuri je s původem Altazazzle x Tahiti x Yoder, výjimečným býkem, amerických TOP, protože jeho výrazné posuny vzhůru v žebříčcích TPI, NM\$ a DWP\$ určitě málokdo očekával. Navíc je také na šestnáctém místě Interbullového žebříčku v Kanadě s hodnotou LPI 3 814. Matkou Zuriho je Cal-Roy-Al Tahiti 10346, babičkou Cal-RoyAl Jennie 471 3 VG-87 (Yoder x Headliner), která je rovněž matkou již prověřeného býka Cal-Roy-Al Yoda (Jedi x Yoder x Headliner). Yoda sice u nás nebyl využíván, ale v zahraničí má velké množství zatím genomických synů. Dobrou zprávou je, že Zuri má u nás dostupného nejlepšího syna **NBR-409 Ar-Joy Cu Zuri Madden** (Zuri x Parfect x Eisaku).

Z TOP prověřených býků na dcerách jsou stále stabilní TOP TPI prověření býci **Peak Powerstar** (TPI 3 371), **NXC-144 Genosource Capn Miguel** (TPI 3 285), **NBR-281 Plain- Knoll Crusher** (TPI 3 157, NM\$ 910).



Sloupnice Genesis

Z genomických býků zaznamenal největší posun v hodnotách TPI i NM\$ býk **Genosource Moti** (Hobbs x Thorson x Captain). Od dubových plemenných hodnot získal +180 bodů v indexu TPI a +135 bodů v indexu NM\$. Hlavním důvodem těchto posunů jsou především první hodnoty prověření jeho otce býka Matcrest Arc Hobbs (AltaRecharge x Einstein x Medley).

Z dalších býků jsou velkým příslibem především býci, kteří splňují požadavky farem na robotické postavení struků a také znaků plodnosti a dlouhověkosti. K nejzajímavějším patří

Pen-Col Jarvis (Sheepster x Gameday x Legacy) s indiferentními struky (-0,06) a zadními struky dále od sebe (-0,25), CCR (2,8), PL (4,6) a Livability (0,6). Dalším býkem splňujícím požadavky farem na automatické robotické systémy je **NBR-346 Matcrest Earlysign** (Frost Bite x Endeavor x Medley). Je také vhodný na robotické systémy dojení (zadní struky dále od sebe), má zdravá vemena, nízké somatické buňky a také vyrovnanou produkci mléka i mléčných složek.

Dále se daří synům prověřeného býka TOP TPI 1 v USA – Ocd Trooper Sheepster. V naší nabídce jich najdete mimo již dříve zmíněného Jarvise hned několik: **NXC-131 Pen-Col Lochlan** (Sheepster x Gameday x Legacy) TPI 3 437, NM\$ 968 nebo **NXC-156 T-Spruce Bonamy** (Sheepster x Taos x Lionel) TPI 3 332. Lochlan je sice v nabídce pouze v konvenční podobě, ale Bonamy je v nabídce k dispozici sexovaný i konvenční.

NBR-421 Becvary Gery-Mar (Artemis x Zillion x Timberlake) je býkem s hodnotami TPI 3 241 a NM\$ 770. Býček se narodil z amerických embryí v Zas Bečváry a je ustájený na ISB Zásmyky.

Nizozemská TOP NVI

Zajímavým býkem nizozemské TOP je **NXB-944 Delta Dolmen** (Topstone x Relevant x Reflector) s hodnotou NVI 298, stále mezi nejlepšími prověřenými CRV býky. Dolmen boduje nejen v Nizozemsku, ale také v Německu, kde jeho RZG dosahuje hodnoty 141 a je na jedenáctém místě Interbullového žebříčku. U nás má Dolmen zatím prvních 47 otelených dcer.

Genomický, heterozygotně bezrohý býk, **NXC-037 Delta Universe P *RF** pochází z kombinace (Drone PP x Woody x Bouncer), dále v původu pokračují býci Danno x Meteor Red x G-Force. Universe P pochází z farmy Borderview. V původu nacházíme rodinu krav Borderview Laura. V páté generaci vidíme dlouhověkou zakladatelku rodiny, Borderview Laura 3 RC VG86 s celoživotní užitkovostí 86 848 kgM 4,39 % T a 3,67 %B. Universe P obdržel výborné hodnocení efektivity (+18) díky efektivní konverzi



Eskdale Redheat-PP-RED

krmiva (110), dlouhověkosti (+357) a predikci velmi vysokých nádojů dcer (+1 798 kg mléka s plusovými mléčnými složkami), což se projevilo i na vysokém ekonomickém indexu Inet +593. Předností jsou výborné končetiny (109).

Redi

Nově jsou v nabídce dva homozygotně bezrozí genomictí býci z USA – **RED-917 Eskdale Redheat-PP-Red** (Heatwave x Rubels Red x Luster-P) a **Tlu Mo Reamer-PP-Red** (Mo Red PP x Remover PP x Rubels Red). Oba býci pocházejí z rodiny plemence Sutton Gilbert Marie EX90.

Z býků na nizozemské RED NVI bázi je TOP 1 homozygotně bezrohý CREATE býk **RED-924 Delta Richman PP-Red** (Universe P RF x Warren P RF x Nominator) NVI 451, efektivita +23 (konverze krmiva 113, dlouhověkost +998, Inet +751), zdraví +6, výborná produkce (+2 490 kg mléka s žádanou kombinací beta kaseinů A2A2). Z nových genomických býků v nabídce určitě zaujme nový homozygotně bezrohý **Delta Unesco PP-Red** (Sculptor P RF x Warren P RF x Nominator) s vyrovnanou produkcí +2 247 kg mléka a kg T 87 i kg B 90, žádanou kombinací kaseinů A2A2 a BB, nízkou somatikou (109) a vyrovnaným zevněškem (celkem 104). ■



Tlu Mo Reamer-PP-Red

Kompletní nabídku našich býků najdete i s katalogovými listy na webu: www.crv.cz

De Heus na robo

Ve dnech 19. a 20. května firma De Heus uskutečnila návštěvy vybraných robotických farem. Akce se zúčastnil celý náš team specialistů pro skot z ČR a jako hosta jsme pozvali kolegu z Nizozemska Jana Willema Hakvoorta, který je zároveň specialistou na výživu zvířat na robotických farmách. Mezi jeho zákazníky patří farmy v Nizozemsku, Dánsku, Belgii a další zkušenosti získal na farmách v Polsku a Brazílii. Mezi jeho hlavní dovednosti patří schopnost rychlé analýzy farmy se schopností rychle a cíleně poradit. Cílem prohlídek farem bylo sdílet zkušenosti s nizozemským kolegou a získat nové poznatky v oblasti robotických stájí.

■ autor: Ing. Jiří Zikmund

Během těchto dvou dnů jsme navštívili několik farem se čtyřmi a více roboty na stáji. Dva zástupci spadají mezi zákazníky De Heus, kterým nastavujeme na žlab částečné krmné dávky (PMR) a zkrmují naši vybranou granulovanou kompletní směs pro roboty vyrobenou ve výrobním závodu v Běstovicích u Chocně. Velkou výhodou je schopnost sestavit správnou částečnou dávku na žlab (PMR) společně s výběrem vhodné granulované směsi



Zleva Jan Willem Hakvoort, Adéla Mejzlíková – DS AGROS, a. s., Lucie Bartáková – hlavní zootechnička DS AGROS, a. s., Team De Heus



do robota. Tímto se značně odlišujeme od klasického modelu kompletní krmné dávky (TMR).

Při návštěvách jsme se vždy po seznámení a představení farem dotazovali na aktuální úspěchy, na problémy, které farmáře zatěžují a jejich vize do budoucna. Tyto aspekty jsou pro nás velmi důležité pro to, abychom nastavili podmínky pro aktuální potřeby každého farmáře.

Prohlídka farem odstartovala posouzením kvality objemných krmiv. Sledovala se sušina krmiva, délka řezanky, kvalita zakrytí a udusání. Úspěšnost každé farmy se vždy odvíjí od kvality objemných krmiv.

Následně pokračovala prohlídka robotické stáje. Soustředili jsme se na všechny aspekty stáje, jako jsou umístění robotů, počet a velikost lehacích boxů, množství napájecích míst, ventilace. Během prohlídek jsme narazili na problémy s velikostí lehacích boxů, jak do šířky, tak i do délky, to bylo projevem velkým množstvím stojících dojnic v prostoru lehacího boxu.

Hodnotili jsme krmnou dávku na žlabu, zejména kvalitu míchání. U dojnic jsme se zaměřili na jejich kondici, zdraví končetin a na celkové chování zvířat ve stáji. Setkali jsme se i s projevem ztíženého dýchání, nikoliv však vlivem tepelného stresu, ale nevhodným složením krmné dávky, které nadměrně zatěžovalo trávicí trakt dojnic.

V prostoru robota jsme pozorovali kvalitu podávaných granulí a rychlost jejich sypání. Zajímali nás také postoj dojnice v prostoru robota, nasazování strukových násadců a schopnost dojnice přijímat nastavené množství krmiva. Základem pro úspěch

tických farmách



Miloslava Petková – zootechnička Zemax Šitbořice, Team De Heus

dojení v robotu je kvalitní granulované krmivo, které dojnice s chutí přijímají. Nízká kvalita se projevuje vysokou prašností a nízkou tvrdostí granulovaného krmiva. Tyto projevy jsme



zaznamenali častým ucpáváním přírodních cest pro krmivo a znečištěním krmného prostoru a všude kolem něj, kdy se krmivo nalepuje prakticky všude v dosahu. Čistý krmný prostor robota rovná se kvalitní granulované směs.

Na závěr jsme přešli k analýze robotických dat. Data analyzujeme pomocí našeho programu RobotExpert. Díky programu RobotExpert dokážeme nejen srovnávat jednotlivá čísla mezi sebou, ale získáme grafický přehled chování stáda v mnoha sledovaných parametrech. Projevy zvířat v robotu z hlediska sledovaných parametrů nám napomáhají k tvorbě vhodných opatření ke zlepšení užitkovosti dojnic.

Pokud máte zájem o komplexní analýzu vaší robotické farmy, kontaktujte našeho specialistu ve vašem regionu. Naším cílem bude roztočit kolo úspěchu vaší farmy. ■

Analýza dat dojení robota pomocí softwaru RobotExpert

Hlavní výhodou dojení pomocí robota je obrovský objem dat, který je najednou k dispozici, a to s ohledem na dojení, krmení a individuální potřeby každé dojnice.

Software RobotExpert od společnosti De Heus pomáhá všechna tato data a ještě více odhalit. Je kompatibilní se všemi značkami dojících robotů a umožňuje cíleně upravovat řízení nebo nastavení robota v závislosti na vaší farmě a jejích cílech.

Pomocí softwaru RobotExpert lze provádět analýzu osmi klíčových oblastí: produkce mléka, obsah, aktivita, krmná dávka, zbytkové krmivo, výkonnost, acidita, zdraví vemene. Naši zkušení techničtí poradci provádějí kromě revize shromážděných údajů také analýzu přímo na farmě, při níž přezkoumávají další důležité faktory, jako je volný prostor před robotem, počet boxů a počet míst ve stáji a dostupnost dostatečného množství kvalitního objemného krmiva. Tyto informace jsou shromážděny a shrnuty do srozumitelné zprávy na míru, na jejímž základě společnost De Heus nabízí praktické kroky ke zlepšení chovu dojnic.

Robotické dojení je kontinuální proces, v němž musí být všechny faktory sladěny, aby bylo dosaženo co nejlepšího výsledku.



Osm oblastí analyzovaných pomocí softwaru RobotExpert.



Silážní biologické řešení



SiloSolve™ FC

Dejte své siláži maximální péči se SiloSolve™ FC inokulatem od Novonesis a zvýšte si výkonnost vaší farmy

Užijte si lepší kontrolu fermentace díky unikátní technologii OxyCap™

Krmte siláž již za 10 dní, kdykoliv ji vaše krávy potřebují



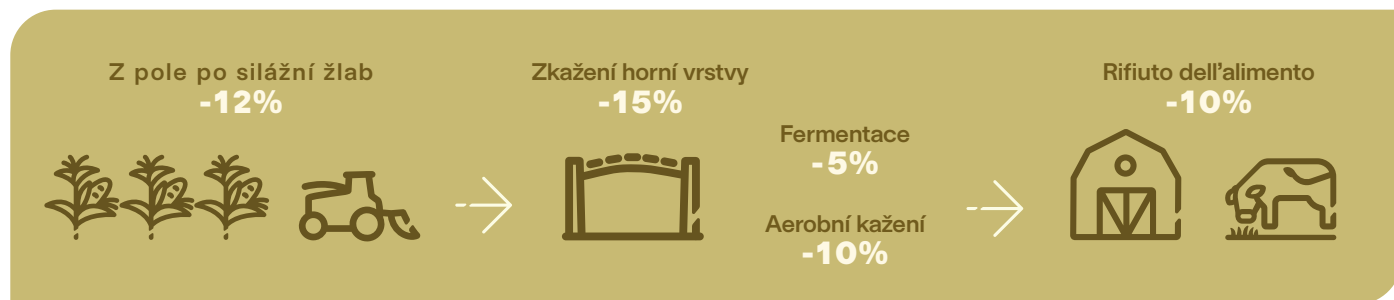
Snižte plýtvání siláží až o 30% and profitujte



Zachovejte kvalitu a živiny pro podporu zdraví vašich krav



Z pole až po krmení může být až 50% siláže ztraceno

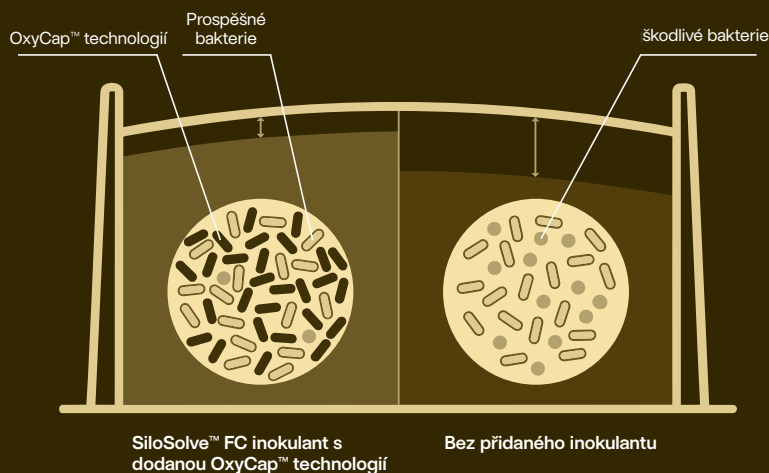


Inokulant SiloSolve™ FC s technologií OxyCap™

Získejte větší kontrolu, minimalizujte ztráty a užíjte si maximální flexibilitu.

Méně odpadu, větší svěžest

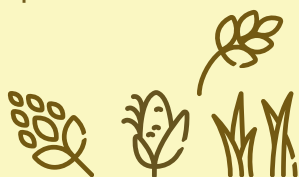
Připraveno ke zkrmování již za 7 dnů



SiloSolve™ vysvětlení

Proč se více farmářů rozhodne pro SiloSolve™ FC

Funguje napříč všemi plodinami



Efektivní v širokém spektru sušin ~20–50%



Preferován > 15 miliony krav



Potvrzeno pokusy na farmách i univerzitách



Kvalitní siláž nevzniká náhodou

Přidejte do svého silážního balíčku SiloSolve™ FC inokulant s technologií OxyCap™ a kontrolujte lépe fermentaci, kvalitu krmení a výkonnost.

Pro více informací se spojte s našimi experty:



Informace zde uvedené jsou pouze pro obecné informační účely. Veškeré informace jsou poskytovány v dobré víře. Neexistuje záruka a nepřijímá se žádná odpovědnost za jejich přesnost (mimo jiné také za přímé nebo nepřímé škody v souvislosti s ušlým ziskem nebo přerušením podnikání), úplnost, správnost, shodu s předpisy, obchodovatelnost nebo vhodnost pro konkrétní účel.



Šetrné dojení od faremní kultivace

Zdraví mléčné žlázy ovlivňuje celý systém dojení – mikrobiální tlak prostředí, příprava struků, dojící rutina, technický stav a nastavení dojírny i hygiena po dojení. Pokud se v chovu zvyšuje počet somatických buněk nebo výskyt mastitid, nestačí proto pouze měnit jednotlivé přípravky či technologická nastavení. Nejdříve potřebujeme zjistit, kde se problém nachází, a následně ověřit, zda zvolené opatření skutečně funguje.

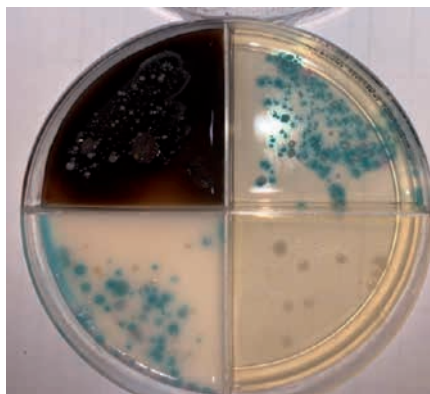
■ autoři: Bc. Nikola Gabrhelová

Faremní kultivace: když potřebujeme vědět, co se ve stádě děje

Kritickým faktorem je celkový **mikrobiologický obraz stáda**. Stádo tvoří ucelený ekosystém, který má své charakteristické rysy. Pokud zmapujeme soustavu vztahů v daném ekosystému stáda, máme velmi kvalitní podklad pro kvalifikované rozhodnutí. Kvalitativní a kvantitativní nález spolu s dalšími poznatky (např. výsledky KU, klinické nálezy a další zootechnická data) dokážou **stanovit směr a postup**. Samostatnou disciplínou jsou pak cílené individuální kultivace, prováděné na základě zvolené strategie – ozdravovací program stáda, příprava na bezantibiotické zaprahování, predikce klinických onemocnění apod.

Celostní pohled na stádo vám pak může poskytnout **Intelligence Diagnostics 4 Bulk Tank Test (ID 4 BTT – viz obr. 1)**. Ze zchlazeného tankového vzorku mléka laktujících dojnic získáváme přehled

o mikrobiologickém pozadí stáda k danému datu. Test nesleduje pouze kvalitativní složku, tedy jaké skupiny mikroorganismů se v chovu vyskytují, ale také jejich zastoupení a celkovou mikrobiální zátěž. Výsledek ID 4 BTT lze následně hodnotit společně s počtem somatických buněk, výskytem klinických mastitid, individuálními kultivacemi a informacemi o změnách provedených na farmě. Základní přitom není pouze jeden výsledek, ale především **vývoj v čase**. Pravidelné kontrolní odběry umožňují sledovat dynamiku mikrobiálního pozadí. Změna může upozornit na vznikající problém, ale také ukázat, zda opatření zavedené na farmě přináší požadovaný efekt.



Obr. 1 – Intelligence Diagnostics 4 Bulk Tank Test (ID 4 BTT)

Příklady toho, co lze pomocí této metody zjistit v praxi: *Pre-dip a post-dip: účinnost, kterou lze sledovat objektivně dle nárůstu ID 4 BTT.*

Dobře nastavená hygiena struků začíná před nasazením dojící soupravy. Úkolem **pre-dipu** je snížit mikrobiální zátěž na povrchu struku před dojením prostřednictvím tzv. peelingového efektu (odstranění odumřelých buněk epitelu, kde je rezervoár patogenů), a současně vhodně hydratovat pokožku struku před zátěží dojením. Dobrá kondice struku je důležitou součástí prevence – **suchý, popraskaný nebo jinak poškozený struk představuje možnou vstupní bránu**

pro mikroorganismy a zvyšuje riziko vzniku infekce mléčné žlázy. Pro přípravu vemene lze podle podmínek chovu využít například pěnové přípravky **FaSy Pre-Dip Foam Plus** (viz obr. 2) a **Pre-Dip Mint Foam** nebo jodový **Pre-Dip Iodine New**. Důležitý však není pouze výběr přípravku, ale také způsob jeho použití a správné začlenění do dojící rutiny.

Po dojení na pre-dip navazuje **post-dipping**, jehož cílem je ošetření povrchu struku a podpora dobré kondice pokožky. Po dojení zůstává strukový kanálek určitou dobu otevřený, a je proto důležité také chránit struk před průnikem mikroorganismů. Podle situace v chovu lze pracovat např. s filmotvornými přípravky **FaSy Mint Dip** či **Green Dip**, **FaSy Ocean Blue Dip set** nebo s bariérovým **Super Barrier Gold Dip** (viz obr. 2). Právě zde ukazuje faremní kultivace svoji praktickou hodnotu. Po změně systému hygieny dojení můžeme pomocí kontrolních odběrů sledovat, zda se změnil také mikrobiální obraz tankového mléka.

Dokonce můžeme ověřit, zda je účinnost

Lze ověřit, zda vůbec dipy fungují. Přítomnost bakterií osidlujících strukový kanálek, například *Corynebacterium*, může upozornit na nedostatečnou účinnost post-dippingu, nevhodnou aplikaci přípravku nebo chybu v dojící rutině.

dipování skutečně dostatečná – podle přítomnosti specifických bakterií osidlujících strukový kanálek lze posoudit, zda je nastavený proces účinný. Pokud jsou tyto bakterie přítomny, znamená to, že proces dipování nefunguje správně, a může to souviset s jeho nevhodným zvolením, neoptimální aplikací dipu automatizovaným systémem nebo nedodržováním stanoveného postupu ze strany obsluhy dojírny. V jednom z publikovaných případů vedla změna pre- a post-dipu během jednoho měsíce k výrazné redukci kolonií streptokoků a stafylokoků. Současně došlo k poklesu počtu somatických buněk přibližně

pod kontrolou: k cíleným opatřením



Obr. 2 – Pre- a post-dipy

Otázkou tedy není pouze „Jaký dip používáme?“, ale především „Je náš systém hygieny dojení skutečně účinný v podmínkách našeho chovu?“

o 80 tisíc/ml. ID 4 BTT tak umožnil objektivně sledovat efekt zavedeného opatření.

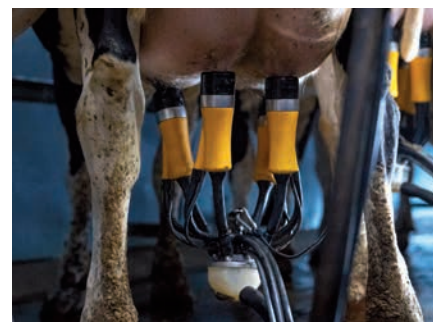
ADF Milking – šetrně a čistě a to vše automaticky

Dojicí systém **ADF Milking – Automatic Dipping & Flushing** (viz obr. 3) automatizuje hygienu přímo po dojení. Ještě před sejmutím dojící soupravy aplikuje **post-dip** a následně automaticky **propláchne a sanitizuje strukové návlečky** před další dojnicí. Tím pomáhá **omezit přenos patogenů mezi zvířaty** a přerušit epidemiologický řetězec. Výsledky ID 4 BTT ukázaly, že již týden po zavedení ADF nebyly v tankovém vzorku patrné stafylokokové kolonie a při další kontrole došlo k redukci také ve streptokokovém sektoru. **Právě v tom spočívá přínos moderních technologií. Převádějí správně nastavený hygienický postup do automatického, konzistentního a opakovatelného procesu.**

Zdraví vemene nekončí v dojírně
Vedle standardních hygienických opatření lze pracovat také s **biologickou kontrolou prostředí**. Příkladem je **NOLIFLORE**, založený na aplikaci nepatogenních bakteriálních kultur. Principem je práce s mikrobiálním osídlením prostředí a konkurence o prostor a živiny s cílem podpořit stabil-

nější mikrobiální prostředí stáje. Biologická kontrola nenahrazuje hygienu struků ani správně nastavené dojení. Rozšiřuje však preventivní systém o prostředí, kterému je vemeno vystaveno mimo dojírnu.

Od dat ke konkrétnímu opatření
Moderní management zdraví není o hledání jednoho univerzálního přípravku nebo technologie. Podstatné je zjistit, **který článek ekosystému potřebujeme ovlivnit**. Měření během dojení může upozornit



Obr. 3 – Dojicí systém ADF Milking

na problém v dojení rutinně nebo technologií. ID 4 BTT poskytne pohled na vývoj mikrobiálního pozadí stáda a individuální kultivace pomohou při rozhodování u konkrétních zvířat. Pre- a post-dipy pracují s mikrobiální zátěží přímo na struku, dojicí systém ADF Milking umožňuje automatizovat post-dipping a sanitaci dojící soupravy mezi dojnicemi a biologická kontrola rozšiřuje prevenci do prostředí stáje. Teprve jejich vhodná kombinace vytváří systém, který lze **měřit, vyhodnocovat a průběžně upravovat podle skutečných výsledků konkrétního chovu**. Data nám totiž nemají pouze říct, že máme problém. Jejich největší hodnotou je, když nám pomohou zjistit, kde problém hledat, jaké opatření zvolit a zda skutečně funguje. ■



Měření podtlaků během dojení

Nehledáme chyby.

Když se na farmě objeví problémy při dojení, bývá prvním podezřelým dojírna.

Ve skutečnosti však není technologie vždy skutečnou příčinou. Často se ukáže, že významnou roli hraje také způsob práce obsluhy. Jak ale poznat, kde problém skutečně vzniká?

■ autorka: Ing. Natálie Tylčová

Na první pohled může dojírna fungovat bez problémů. Pravidelný servis neodhalí žádnou závadu, systémový podtlak odpovídá nastaveným hodnotám a všechny komponenty jsou v dobrém technickém stavu. Přesto se mohou na farmě objevovat problémy, jako je prodlužující se doba dojení, vyšší výskyt mastitid, zvýšený počet somatických buněk nebo změny na strucích, např.: hyperkeratóz. Bez objektivního auditu lze jen obtížně určit skutečnou příčinu. Důvod je jednoduchý – technický stav dojírny představuje pouze jednu část celého procesu. Druhou tvoří samotné dojení.

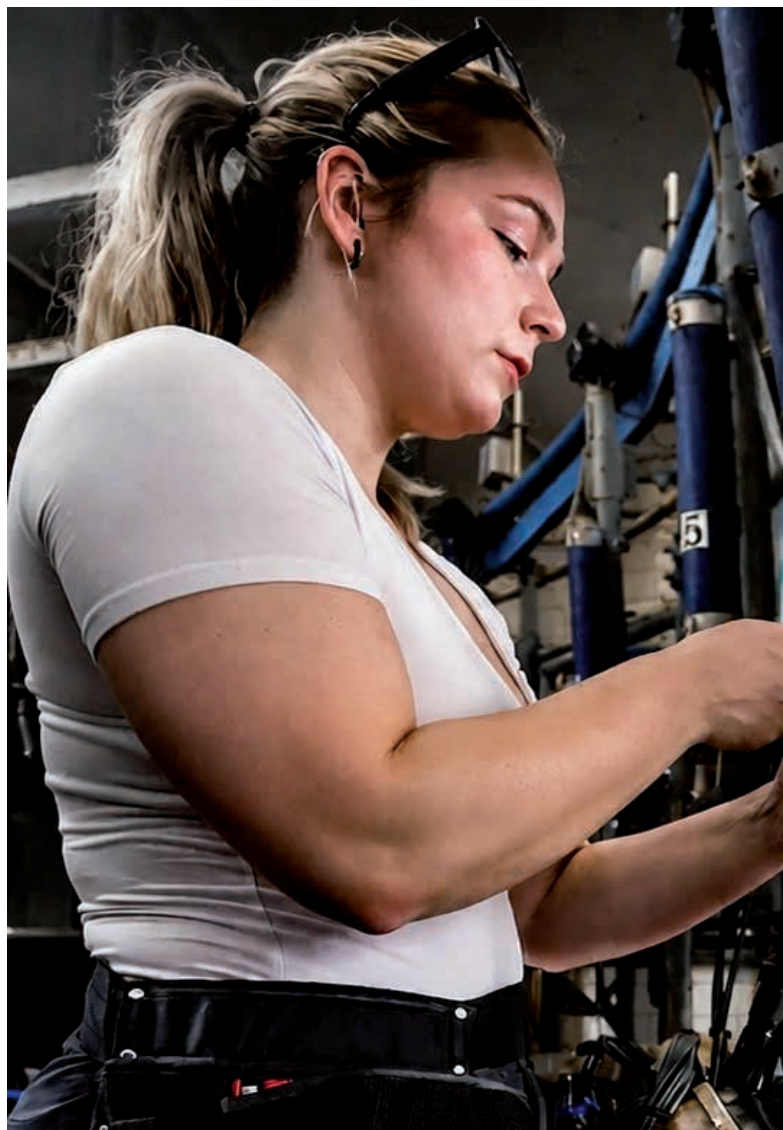
Cílem auditu je vyřešení problému a nalezení řešení

Měření podtlaků by nemělo být vnímáno jako kontrola práce servisního technika ani jako nástroj pro hledání chyb. Jeho hlavním cílem je získat objektivní informace o průběhu dojení a na jejich základě navrhnout vhodná opatření. Právě proto je nezbytná spolupráce všech zúčastněných – chovatele, obsluhy dojírny, servisního technika i odborníka, který měření provádí. Na trhu existuje více zařízení určených pro diagnostiku dojíren. Každé z nich má své specifické vlastnosti, jejich společným cílem je však objektivně zhodnotit průběh dojení. V tomto článku budu vycházet ze zkušeností s přístrojem VaDia, se kterým pracuji při měřeních na farmách.

Na průběh dojení má významný vliv také způsob práce obsluhy, například načasování nasazení dojící soupravy. **Právě proto je důležité provádět měření během dojení, kdy lze posoudit celý proces jako jeden celek.**

Správná interpretace dat je zásadní pro další postup

Teprve z dat získaných během celého dojení můžeme objektivně posoudit, co dojnice při dojení skutečně prožívá. Následující příklady z praxe ukazují, že příčina nemusí být vždy stejná. V grafu 1 je zachycen průběh dojení dojnice, kde je patrná tzv. **bimodalita** (černá křivka). Ta vznikla v důsledku nevhodného načasování nasazení dojící soupravy vzhledem k fyziologii spouštění mléka. V tomto případě byl během dojení navíc využit i manuální režim. Na první pohled se pro obsluhu může zdát, že dřívější nasazení dojící soupravy urychlí celý proces dojení. Ve skutečnosti však dochází k prodloužení celkové doby dojení a zároveň ke zbytečnému zatěžování strukové tkáně. Pokud se podobná situace

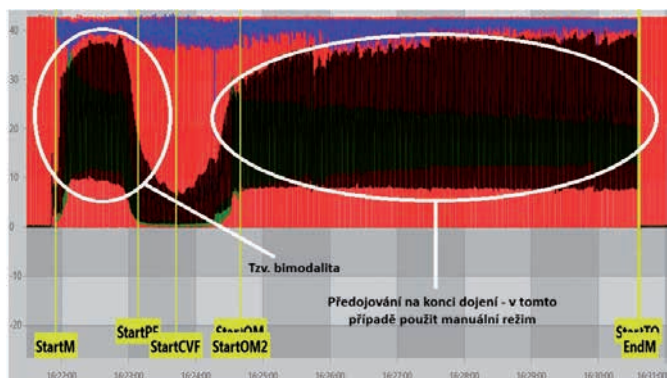


Bimodalita znamená, že po nasazení dojící soupravy dochází nejprve k vydojení mléka uloženého v mléčné cisterně. Následuje období, kdy se dojí prakticky „nasucho“, protože ještě nedošlo k uvolnění mléka z alveol. Teprve poté se mléko začne fyziologicky spouštět a průtok se opět zvýší. V uvedeném případě tato fáze trvala přibližně jednu minutu.

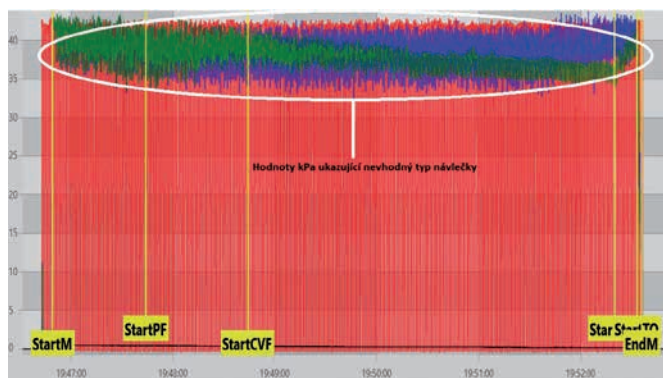
opakuje u většího počtu krav, představuje i prodloužení dojení o jednu minutu na každou dojnici významnou časovou ztrátou. Dalším zjištěním bylo využívání manuálního režimu dojení. Ten by měl být používán pouze v případech při dojení do konve. Dlouhodobé využívání manuálního režimu může představovat jeden z faktorů, které přispívají ke zhoršení kondice struků, například hyperkeratóz.

ení: klíč k diagnostice dojení

Hledáme možnosti



Graf 1 – Průběh dojení dojnice



Graf 2 – Nevhodné působení podtlaku na struk

Ne každé měření odhalí chybu v nastavení dojírny nebo v práci obsluhy. V některých případech výsledky ukazují, že celý proces dojení probíhá správně, přesto se u krav objevují změny na strucích. Taková situace nastala i v druhém případě znázorněném v grafu 2. Nastavení dojírny odpovídalo doporučeným hodnotám a nebyly zjištěny ani nedostatky v dojící rutině. Přesto graf upozornil na nevhodné působení podtlaku na struk, které souviselo s použitým typem strukových návleček.

V tomto konkrétním případě se problém nejvýrazněji projevil u prvotek. Právě období po otelení představuje jednu z nejcitlivějších fází laktace, kdy se vemeno přizpůsobuje pravidelnému strojnímu dojení. Volba vhodného typu strukových návleček proto může významně ovlivnit komfort dojení i dlouhodobý zdravotní stav struků.

Tento příklad ukazuje, že řešení nemusí vždy spočívat v nastavení technologie nebo změně pracovního postupu. Je potřeba zaměřit se na vhodnou kombinaci jednotlivých komponent dojícího zařízení tak, aby co nejlépe odpovídaly konkrétnímu stádu. Dalším příkladem může být situace, kdy kapacita dojírny neodpovídá zvýšené užitkovosti stáda. V takovém případě nemusí mít dojící systém dostatečnou kapacitu pro udržení stabilního podtlaku v potrubí a během dojení mohou vznikat nežádoucí výkyvy. To je pouze několik příkladů z mnoha situací, které nám měření v reálném provozu může odhalit.

Měření podtlaků během dojení je hledáním souvislostí. Teprve při sledování celého procesu přímo během dojení můžeme správně určit, zda je příčinou problému nastavení nebo stav technologie, pracovní postup obsluhy, případně kombinace obojího. Cílem měření proto není pouze pojmenovat problém, ale především najít jeho skutečnou příčinu a navrhnout vhodné řešení. Jen spolupráce mezi chovatelem, obsluhou dojírny, servisním technikem a odborníkem provádějícím měření může vést ke zlepšení zdravotního stavu vemene a efektivity dojení. ■

Ing. Natálie Tylčová
natalie.tylcova@farmsystem.cz +420 774 615 382



AHV je nyní součástí Elanco

Filozofii společnosti Elanco, světového lídra v oblasti zdraví zvířat, je obohacovat život prostřednictvím jídla a společnosti, přičemž ústřední roli zde hraje péče o zdraví zvířat, lidí a planety. Od 30. dubna 2026 společnost rozvíjí tuto vizi ve spolupráci se společností AHV International, a to po dokončení procesu akvizice tohoto nizozemského inovátora v oblasti zdraví hospodářských zvířat. Více než 70 let zkušeností společnosti Elanco získalo nový směr rozvoje, založený především na StopLac Tablet – inovativním přípravku určeném ke snížení produkce mléka u dojníc v období zasušení – a na technologii Quorum Sensing. Elanco tak posiluje svou dosavadní přítomnost na dynamicky se rozvíjejícím trhu mlékařství a nabízí chovatelům a veterinářům přístup k rozšířené na-

bídce produktů podporujících zdraví a dobré životní podmínky krav a zvyšujících jejich produkční výkonnost. Spojení inovativního přístupu společnosti AHV a vědeckých poznatků společnosti Elanco, spolu s jejími technickými týmy a bohatými zkušenostmi, má potenciál poskytnout globálnímu mlékárenskému průmyslu nové nástroje, které povedou ke zlepšení dobrých životních podmínek zvířat a k dalšímu omezení potřeby používání antibiotik v chovech.

Proč je to důležité? Globální poptávka po mléce a mléčných výrobcích neustále roste, ale producenti čelí závažným výzvám. Zvýšení dostupnosti cenově dostupných mléčných výrobků přitom závisí na zdraví a produktivitě krav. Světová organizace pro zdraví zvířat odhaduje, že nemoci a předčasná vyřazení

zvířat z chovu způsobují ztrátu přibližně 20% živočišné produkce, což má dopad na potravinovou bezpečnost i ziskovost producentů. Podpora zdraví zvířat v nejkritičtějších momentech, jako je přechodné období, je logickým a přirozeným směrem.

„Akvizice společnosti AHV je pro společnost Elanco strategickým krokem, protože poskytuje chovatelům a veterinárním lékařům inovativní nástroje ke zlepšení dobrých životních podmínek dojníc. Produktové portfolio společnosti AHV významně rozšiřuje naše řešení v oblasti udržitelného rozvoje, dobrých životních podmínek zvířat a zdraví krav, se zvláštním důrazem na přechodné období,“ shrnul dr. Ramiro M. Cabral, výkonný viceprezident společnosti Elanco International. ■



IMUNOMODULACE NA VYŠŠÍ ÚROVNI

Chcete se dozvědět více o novém Aspi? Naskenujte QR kód.



Andiamo in Italia!



Sýrárna Coop Santa Vittoria

Po loňské nucené pauze kvůli SLAKu jsme mohli v květnu konečně vyrazit s Farmtecem, Mikropem a „naší“ manažerskou skupinou vstříc novým chovatelským poznatkům, tentokrát do severní Itálie. I když byla cesta dlouhá a sever Itálie mnohem slunečnější, než jsme čekali, čtyři dny plné odborných, společenských a gastronomických zážitků v této společnosti určitě stály za to.

■ autorka: **Martina Sasáková**

Téměř tisícikilometrová cesta autobusem by na jeden „zátah“ byla opravdu náročná, proto jsme se rozhodli na první den naplánovat zastávku v rakouském Innsbrucku, u olympijského skokanského můstku Bergisel. Ten nám nabídl úchvatné výhledy do okolí, a posilnění místními specialitami a čerstvým horským vzduchem jsme mohli pokračovat do naší destinace, kterou byla italská Piacenza, kde se nás druhý den ujal náš průvodce Vincenzo Contardi ze společnosti Novagen, která je italským distributorem CRV.

Nejvíce dojníc na severu

Chov dojeného skotu v Itálii je výrazně soustředěn do severní části země, zejména do oblasti Pádské nížiny, kde se nachází přibližně 80 % holštýnské populace, která čítá cca 1,13 milionu

krav. Koncentrace chovů je zde mimořádná – v okruhu několika kilometrů od první farmy, kterou jsme navštívili, je ustájeno přibližně 10 000 krav. Naopak střední Itálie, včetně okolí Říma a Toskánska, má jen minimální zastoupení mléčných farem. Menší počet chovů se nachází také na jihu země a na Sicílii, kde však rozvoj mléčné produkce omezuje horké klima. Právě příznivější klimatické podmínky jsou jedním z hlavních důvodů, proč je většina italské produkce mléka soustředěna na severu.

Poznávání italských chovů

První farmou, kterou jsme navštívili, byla Azienda Agricola Opizzi, která hospodaří na 350 ha a chová 730 dojníc s průměrnou užitkovostí 40 kg mléka na krávu na den. Veškeré mléko směřuje do výroby sýra Grana Padano, díky čemuž farma dosahuje výkupní ceny přibližně 0,75 €/l, což jí přináší roční tržby kolem 2 milionů eur. Z ekonomického pohledu je zajímavý systém kvót pro výrobu Grana Padano. Vstup do tohoto systému vyžaduje nákup kvóty a první příjmy z prodeje sýra přicházejí až po dvou letech, protože sýr musí minimálně 18 měsíců zrát. Přesto jde o velmi atraktivní produkci, která farmám zajišťuje výrazně vyšší cenu mléka než běžný trh.

Za zmínku jistě stojí i to, že pouhých pár desítek kilometrů směrem na jih, v oblasti výroby sýra Parmigiano Reggiano, se výkupní ceny v době naší návštěvy pohybovaly na úrovni 1,10 €/litr.

Farma Opizzi využívá intenzivní systém hospodaření s důrazem na produkci objemných krmiv, především kukuřice a vojtěšky, která se sklízí až pětikrát ročně. Pro zvládání letních teplot přesahujících 40 °C jsou stále vybaveny automatickým systémem ventilátorů a vodního sprchování, který omezuje tepelný stres krav. Velkou pozornost zde věnují genetice a reprodukci. Jalovice jsou inseminovány výhradně sexovaným semenem, zatímco



Farma Cervi Ciboldi (Luignano)

většina krav je připouštěna masnými býky, především belgickým modrým plemenem. Zabřezávání po první inseminaci dosahuje v příznivém období až 58 %, během letních veder však tento ukazatel klesá.

Od mléka k bochníku sýra

Návštěva chovu, který dodává mléko na výrobu sýra Grana Padano, byla hezkým můstkem k naší další zastávce, kterou byla sýrárna Coop Santa Vittoria, kde jsme měli možnost vidět celý proces výroby od syrového mléka až po zralý bochník tohoto sýra. Sýrárna Santa Vittoria patří mezi největší producenty v regionu a denně zpracuje kolem 100 000 litrů mléka, z nichž vyrobí 210–230 kol sýra o hmotnosti cca 40 kg. Výroba začíná už ve tři hodiny ráno a zajímavostí je, že mléko neprochází pasterizací – jediným tepelným krokem je zahřátí sýřeniny na 54 °C, které zajistí bezpečnost produktu. Vedlejším produktem výroby je syrovátka, která se dále využívá v krmivářství nebo pekárenském průmyslu. Velký důraz je kladen na kvalitu dodávaného mléka. Aby mohlo být použito pro výrobu Grana Padano, nesmí počet bakterií překročit 100 000/ml a počet somatických buněk 400 000/ml. Požadován je také obsah tuku minimálně 4 % a průměrný obsah bílkovin kolem 3,67 %. Zajímavé je, že farmáři v oblasti Grana Padano mohou do krmných dávek zařazovat kukuřičnou siláž, zatímco u Parmigiano Reggiano je její použití zakázáno, což výrobu výrazně prodražuje. Přesto jsou produkce i chuť obou sýrů velmi podobné. Další zajímavostí je systém zrání a certifikace. Aby sýr mohl nést označení Grana Padano, musí zrát nejméně 9 měsíců, nejoblíbenější jsou však sýry staré kolem 20 měsíců. Každé kolo během zrání prochází pravidelným otáčením a kartáčováním, dnes už většinou plně automatizovaným. Následně jej kontrolují

nezavislí inspektoři konsorcia pomocí rentgenu; více než 96 % kol kontrolou projde a získá prestižní označení.

Oblast Cremony

Po večeru stráveném v Piacenze jsme se následující den přesunuli do oblasti Cremony, kde jsme jako první navštívili farmu Cervi Ciboldi (Luignano), která patří mezi nejrychleji rostoucí mléčné farmy v regionu. Ještě v roce 2020 měla 300 dojníc, během necelých pěti let však rozšířila stádo na současných 470 krav, z toho 400 dojených. Vyniká především reprodukcí a genetikou – jalovice jsou inseminovány převážně sexovanými dávkami, telata i jalovice se genomují a součástí selekce je také sledování beta-kaseinu A2A2. Farma dosahuje nadprůměrných výsledků plodnosti, kdy zabřezávání po první inseminaci vzrostlo z 40 % v roce 2020 přibližně na 48 % v roce 2024 a 2025. Farma hospodaří na 250 ha, produkuje mléko s obsahem 4,27 % tuku a 3,52 % bílkovin a s průměrnou užitkovostí 40,5 kg mléka na krávu a den je také součástí družstva vyrábějícího sýr Grana Padano.

Pozornost zaujme i propracovaný systém odchovu telat. Automatický napájecí systém podává mléko šestkrát denně v malých dávkách a se stálou teplotou, což lépe odpovídá přirozenému chování telat než dříve používané krmení dvakrát denně. Telata jsou navíc napájena mlékem až do čtyř měsíců věku. Podestýlku tvoří peletovaná sláma vyráběná přímo na farmě a doplněná vápencem, což se podle zkušeností farmy osvědčilo lépe než klasická sláma. Zajímavý je také přístup ke komfortu zvířat a cirkulaci živin. Ventilátory a chladičové systémy jsou automaticky řízeny podle teploty a vlhkosti, která v létě často přesahuje 90 %. Podnik v roce 2024 a 2025 získal prestižní ocenění CDCB (The Council on Dairy Cattle Breeding) za management stáda.

Technologická špička

Farma AB (Angelo Baronchelli) patří k technologicky nejpokročilejším mléčným farmám v Itálii a je unikátním propojením produkce mléka s výrobou bioplynu a biometanu. Majitel původně podnikal ve výstavbě biometanových stanic a svou farmu založil až v roce 2019 jako vlastní projekt. Dnes na hlavní farmě chová 400 dojnic obsluhovaných sedmi dojícími roboty Fullwood a plánuje další rozsáhlé rozšíření až na 18 robotů v rámci celé skupiny farem. Krávy dosahují vysoké užitkovosti 45 kg mléka denně při obsahu 4,1 % tuku a 3,6 % bílkovin.

Největší zajímavostí je rozsáhlá automatizace provozu. O krmení se 24 hodin denně stará robotický systém Lely Vector, který automaticky připravuje a rozváží krmivo s přesností přes 95 %. Dojící roboti, krmné systémy, ventilace i monitoring jsou propojeny digitálně a farma funguje v nepřetržitém režimu 24/7. Noční pracovníci mají přes chytré hodinky okamžitý přehled o stavu všech robotů a případné poruchy mohou často vyřešit na dálku. Velký důraz je kladen také na welfare zvířat a energetickou soběstačnost. Ve stájích fungují inteligentní sprchy, které chladí pouze místa, kde krávy skutečně stojí, a automatický systém proti mouchám a komárům. Kejda z farmy putuje do bioplynové stanice, kde vzniká elektrina a biometan. Separovaný pevný podíl digestátu se následně vrací zpět do stájí jako podestýlka, zatímco tekutá část slouží k hnojení polí. Farma tak vytváří téměř uzavřený koloběh živin a energie.

Zajímavý je i přístup k odchovu telat. Na rozdíl od většiny mléčných farem zde telata nedostávají nativní kravské mléko, ale výhradně kvalitní mléčnou náhražku. Krmena jsou čtyřikrát denně a v období nejvyšší intenzity příjmu vypijí až 14 litrů denně. Celá farma je ukázkou toho, jak může vypadat moderní mléčná výroba propojená s automatizací, precizním managementem a obnovitelnými zdroji energie.

Poslední zastávka u Padovy

Farma Zilio, na kterou jsme se dostali přes zástupce společnosti Maschio Gaspardo, patří mezi největší mléčné podniky v regionu a zaujme především svou velikostí. Rodinný podnik tří bratrů hospodáří na více než 400 ha půdy a chová přibližně 2 800 kusů skotu, z toho 1 200 dojnic s průměrnou užitkovostí okolo 42 litrů mléka na den. Na rozdíl od mnoha okolních farem není členem družstva Grana Padano, ale dodává mléko do několika mlékáren současně, aby snížil obchodní riziko a nebyl závislý na jednom odběrateli. Z technologického hlediska je zajímavá především rotační dojírna s 80 místy, která zvládne podojit až 320 krav za hodinu. Krávy se dojí třikrát denně a farma funguje v nepřetržitém provozu



Automatické napájení telat



Zrání sýrů Grana Padano

24/7. Přestože jde o moderní podnik, přechod na dojící roboty zatím neplánuje. Velký důraz je kladen na reprodukci – přibližně 90 % inseminací probíhá sexovaným semenem, aby se maximalizoval počet narozených jaloviček. Pokud kráva nezabřeze ani po čtvrté inseminaci, je vyřazena ze stáda.

Další zajímavostí je propracovaný systém hospodaření s krmivem a energií. Farma provozuje bioplynovou stanici o výkonu 1 MW, pěstuje kukuřici a pšenici ve dvou sklizních během roku a veškerých 400 ha má zavlažovaných, protože bez závlahy by zdejší produkce nebyla možná. Přesto musí více než 20 % siláží dokupovat. V létě, kdy venkovní teploty dosahují 38–40 °C, dokáže kombinací ventilátorů a sprchování udržet ve stájích teplotu kolem 25–27 °C, což výrazně zlepšuje pohodu a užitkovost krav. Zajímavý je také vysoce specializovaný personální model. Farma zaměstnává 17–20 pracovníků v živočišné výrobě, má vlastního veterináře i specialistu na paznehty a provoz je řízen pomocí přísně standardizovaných postupů a vizuálního značení, aby se v něm snadno orientovali zaměstnanci různých národností, především z Rumunska, Indie a Pákistánu.

Něco navíc

Jako vždy jsme nechtěli zůstat pouze u odborných zážitků, a proto jsme do programu zařadili také návštěvu několika turisticky atraktivních míst. Středověké městečko Castell'Arquato i historické centrum Cremony na nás dýchly pravým italským kouzlem, plným jižanské pohody a výborné gastronomie.

Přestože si z podobných cest odvážíme množství nových poznatků, inspirace a zkušeností z těch nejlepších farem, i kousek místní kultury, tou největší přidanou hodnotou zůstávají lidé. Skupina, jejíž jádro se našich zahraničních cest účastní rok co rok, vytvořila během let pevné vztahy, vzájemnou důvěru a přátelské prostředí, čehož si nesmírně vážíme.

A kam nás vítr zavane příště? To ukáže až podzim a zima, které dají našim plánům jasnější obrysy. Bez ohledu na destinaci však věříme, že nás opět čeká řada inspirativních setkání, nových poznatků a společných zážitků. ■

Vylepšené ASPI aneb ASPI 2.0

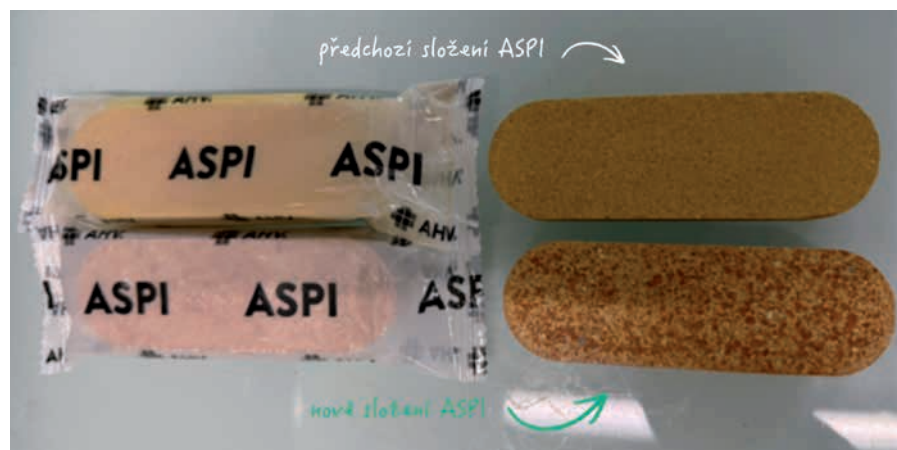
■ autorka: Ing. Michaela Paulíčková,
AHV s. r. o.

Každý, kdo zná firmu Animal Health Vision, mě a mého kolegu Ing. Aleše Klusoně, určitě už někdy slyšel o ASPI TABLET a LIQUID a ví, že je máme zařazené téměř v každém protokolu. Jako všechny naše produkty mají jednu velkou výhodu a to tu, že jsou bez ochranných lhůt.

Pro ty, kdo ASPI neznají, si pojďme říct, co to je. ASPI produkty jsou k dostání ve dvou formách, buď v bolusu, nebo jako roztok. Modulují zánětlivé procesy a podporují přirozené mechanismy zvládnutí problémů v těle, tím ASPI pomáhá snižovat bolest, stres a horečku, aniž by byly narušeny fyziologické procesy v těle. Sekundárně pozitivně ovlivňují příjem krmiva a na rozdíl od nesteroidních antiflogistik (běžně používaných v praxi při zánětu nebo bolesti) neblokují prostagliny, které mohou hrát významnou roli v involuci dělohy a výskytu metritid, a jako další benefit ASPI nezatěžuje játra. Proto je výhodnější používat ASPI v tranzitním období. Dále je možné pomocí ASPI podpořit zvíře při horečce, jakémkoliv zánětu – mastitidě, metritidě, respiračních problémech nebo jako první pomoc kdykoliv se vám zvíře „nezdá“ (pokles mléka, žraní,...). ASPI je možné používat i pro telata.

ASPI je součástí jak proaktivních, tak reaktivních protokolů, zařazujeme ho k subklinickým i klinickým mastitidám, jako součást poporodního ošetření, při podpoře odchodu lůžka, nebo i jen samostatně jako podpora léčby antibiotiky, první pomoc při změněném mléku než se nakultivuje vzorek mléka, při poklesu mléka, při poklesu žravosti,...víceméně vždy, když chcete krávu nějak podpořit. U telat je možné aplikovat 100 ml roztoku, při prvních příznacích, že něco není v pořádku (např. nechutenství), ale ještě nejsou vidět žádné jiné příznaky. Těžké, nepravidelné dýchání nebo počátek respiračních komplikací.

Firma stále ve svých laboratořích testuje účinky produktu, vyvíjí nové produkty a hledá nové a více účinné látky. Díky tomuto vývoji došlo k úpravě bylinného komplexu v ASPI a zlepšení jeho funk-



nosti. K hlavní úpravě došlo ve zintenzivnění mechanismu redukce oxidu dusnatého. Oxid dusnatý je přirozená signální molekula, kterou si organismus vytváří téměř ve všech tkáních. Pomáhá regulovat průtok krve, zánětlivou reakci, přenos bolesti i obranyschopnost. V normálním množství je pro tělo nezbytný, ale při zánětu nebo infekci se jeho produkce často výrazně zvyšuje. Tím se podílí na rozšíření cév a zvýšení jejich propustnosti. Díky tomu se do postiženého místa dostane více imunitních buněk, ale současně vznikají známé příznaky zánětu:

otok, zarudnutí, bolest, horečka a snížená funkce. ASPI 2.0 je schopno tuto signální molekulu redukovat až o 40 %. Tím moduluje imunitní systém, ale nepotlačuje jeho přirozené funkce.

Při firemním testování ASPI 2.0 s nesteroidním antiflogistikem se došlo k závěrům, že ASPI 2.0 snižuje horečku pozvolněji, ale dlouhodoběji. Oproti tomu nesteroidní antiflogistika mají rychlý propad teploty, ale po 12 hodinách zase začne stoupat. Aktivita krav nastoupila s ASPI 2.0 rychleji a byla udržena na vyšší úrovni po dobu celých 24 hodin. Přežvykování se sledovalo 120 hodin, kdy na konci sledování bylo přežvykování na stejné úrovni, ale prvních 72 hodin bylo výrazně vyšší při použití ASPI 2.0

U ASPI 2.0 došlo i ke změně vzhledu bolusu, tohoto rozdílu si můžete všimnout na přiložené fotografii, kde je pro porovnání původní receptura ASPI s ASPI 2.0



Věda je za námi

Jak je výše zmíněno, naše produkty a vše okolo nich testujeme v laboratořích. **Mikrobiologická laboratoř** je zaměřená na antivirulence rostlinných extraktů a jejich vliv na mikroorganismy rezistentní vůči antibiotikům. Druhá laboratoř se zaměřuje na zkoumání **buněčných tkání**. V ní se sleduje vliv přírodních složek na buněčné zdraví, imunitní systém a gastrointestinální trakt. Třetí laboratoř je **laboratoř Chemické analýzy**, kde se sleduje a kontroluje kvalita, stabilita a bezpečnost našich produktů. ■



VÝŽIVA SKOTU ROBOTIZOVANÝCH MLÉČNÝCH FAREM

DE HEUS, VÁŠ ROBOTEXPERT



Robotické farmy jsou trendem v sektoru mléčného skotu.

Mezi výhody robotického dojení patří nejen vyšší frekvence dojení, která vede k nárůstu užitkovosti Vašich dojnic. Nárůst užitkovosti samozřejmě klade vyšší nároky na kvalitu výživy dojnic.

Společnost De Heus je připravena pomoci Vám s výživou dojnic Vašich robotizovaných farem.

Více informací najdete na www.deheus.cz


de heus
powering progress

Srpnové novinky z pro

Po srpnovém zveřejnění plemenných hodnot lze konstatovat, že se na špičce žebříčku oproti předchozímu hodnocení zvýšila rozmanitost původů. Pojďme se na to podívat níže.

■ autor: Ing. Pavel Talácko

Srpnové TOPky býků dle GZW

Na předních příčkách se aktuálně nachází větší počet synů býka **Witness P*S**. Velmi potěšující je také pokračující růst býka **Zelda**, který si v srpnovém hodnocení opět výrazně polepšil v ukazatelích **GZW** i **MW**. Podobný progres zaznamenal díky výsledkům svých dcer také býk **Han Solo**, jenž si polepšil o dalších **5 bodů MW**, čímž potvrdil svou pozici mezi nejzajímavějšími prověřenými býky současné populace, stejně jako **Zelda**. **Nyní se již pojďme podívat na novinky v nabídce CRV, které jsme pro vás připravili.**

Novinky v nabídce prověřených býků

Harvis Pp se narodil v Německu na farmě pana Schussmüllera. Jeho matka **Wilma** (po býkovi **Wombat**) dosáhla za tři laktace průměrné užitkovosti **10 069 kg mléka** s obsahem **4,04 % tuku** a **3,49 % bílkovin**. Kvalitu této mateřské linie potvrzuje také skutečnost, že Wilma má v inseminaci již tři syny. Bába **Wlan**, dcera býka **Imperativ**, má rovněž syna využívaného v inseminaci a během pěti laktací dosáhla průměrné užitkovosti **8 035 kg mléka** s obsahem **4,49 % tuku** a **3,61 % bílkovin**. **Harvis Pp** je heterozygotně bezrohý býk, který vyniká především vysokou mléčnou užitkovostí a velmi kvalitním exteriérem. Od jeho dcer lze očekávat výborně utvářená vemena s důrazem na pevný závesný vaz, výbornou délku zadních čtvrtí a celkovou funkčnost. Mezi jeho přednosti patří také korektní délka a tloušťka struků, které přispívají k bezproblémovému dojení a dlouhodobé užitkovosti dcer. Pozitivně působí rovněž na zdraví vemene potomstva. Díky kombinaci vysoké mléčné produkce, kvalitního exteriéru a bezrohosti představuje **Harvis Pp** zajímavou volbu pro chovatele zaměřené na moderní a funkční populaci fleckvieh.

Novinky v nabídce InSire

Do nabídky mladých genomických býků jsme přidali 4 býky ze zahraničí a 3 býky z české produkce. Pojďme se na ně podrobněji podívat.

Metris se narodil v Rakousku na farmě pana Höllera. Jeho matka **Libera**, dcera býka **Deluxe**, dosáhla v první laktaci užitkovosti **10 820 kg mléka** s obsahem **3,72 % tuku** a **3,68 % bílkovin**. Bába **Lore** (po býkovi **Herztakt**) nadojila během čtyř laktací v průměru **11 426 kg mléka** s obsahem **4,34 % tuku** a **3,59 % bílkovin**. Kvalitu této mateřské linie potvrzuje také skutečnost, že dva synové báby Lore jsou využíváni v inseminaci. **Metris** patří mezi nejlepší syny býka **Megastara** v populaci. Vyniká především vysokou **mléčnou užitkovostí**, velmi dobrými **fitness znaky** a kvalitním **utvářením vemene**. Jeho dcery by měly být funkční, dlouhověké a bezproblémové, se zdravými a dobře upnutými



Metris Pp

vemeny. Díky vyrovnanému profilu produkčních i funkčních znaků představuje zajímavou volbu pro chovatele zaměřené na efektivní a ekonomický chov. **Metris** je **heterozygotním nositelem bezrohosti** a je doporučován především pro využití na **krávy**.

MC Bauer je heterozygotně bezrohý býk narozený v Rakousku na farmě pana Bauera. Jeho matka **Sandra** (po býkovi **Deluxe**) nadojila v první laktaci **11 616 kg mléka** s obsahem **4,22 % tuku** a **3,81 % bílkovin**. Kvalitu této mateřské linie potvrzuje také skutečnost, že Sandra má v inseminaci dalšího syna (**Milkfit**). Bába **Kitty** (po býkovi **Helsinki**) dosáhla za tři laktace průměrné užitkovosti **12 388 kg mléka** s obsahem **3,95 % tuku** a **3,51 % bílkovin**. **MC Bauer** patří mezi nejlepší syny býka **Mangana** v populaci. Vyniká nejen vysokou **mléčnou užitkovostí** a výbornými **fitness znaky**, což z něj činí typického představitele kombinovaného užitkového typu. Od jeho potomků lze očekávat větší tělesný rámec, pevnou konstituci, dobré osvalení a kvalitní utváření končetin. Díky vyrovnané kombinaci produkčních, masných a funkčních znaků představuje **MC Bauer** všestranného býka pro moderní chov kombinovaného skotu. **MC Bauer** je vhodný také pro použití na **jalovice**.

Wettles P*S je německý býk a **heterozygotní nositel volného rohu**. Jeho matka **Imperia**, dcera býka **Hashtag**, dosáhla v první laktaci užitkovosti **10 372 kg mléka** s obsahem **4,40 % tuku** a **3,53 % bílkovin**. Kvalitu této mateřské linie potvrzuje také skutečnost, že z **Imperie** pochází **další syn zařazený do inseminace**. Bába **Irmela** (po býkovi **Imperativ**) nadojila během tří laktací v průměru **11 071 kg mléka** s obsahem **4,48 % tuku** a **3,50 % bílkovin**. Dcery býka **Wettles P*S** by měly vynikat především **vysokou mléčnou užitkovostí**, **nízkým počtem somatických buněk**, **výbornými fitness znaky** a **kvalitním utvářením vemene**. Býk je vhodný také pro využití na **jalovice**.

Wundalux se narodil na farmě pana Boehma v Německu jako výsledek úspěšného embryotransferu. Jeho matka **Arkana** (po býkovi **Deluxe**) je matkou několika špičkových synů, kteří se aktuálně umísťují na předních příčkách žebříčku plemenných hodnot. Bába **Axion**, dcera býka **Westpoint**, nadojila za dvě laktace v průměru **9 142 kg mléka** s obsahem **3,74 % tuku** a **3,46 %**

středí ČESTR šlechtění

bílkovin. Wundalux zaujme na první pohled především výjimečným utvářením vemene, zejména jeho hloubkou a ideálním úhlem předního upnutí. Další významnou předností jsou jeho výborné hodnoty fitness znaků, které vytvářejí předpoklad pro bezproblémové a dlouhodobé dcery. Od jeho potomstva lze očekávat větší tělesný rámec, pevnou a funkční stavbu těla, velmi dobrý exteriér a kvalitní končetiny. Přestože býk předává výraznější tělesný vzrůst, je díky svým vlastnostem a snadnosti použití doporučován také pro využití na **jalovice**.

Wenna se narodil po úspěšném embryotransferu jalovice na jedné z farem ZS Dobříš. Jeho matka, dcera býka **Warlock**, dosáhla v první laktaci užitkovosti **10 462 kg mléka** s obsahem **3,79 % tuku** a **3,90 % bílkovin**. Vedle výborné produkce mléka vyniká také exteriérem, který byl ohodnocen známkami 80-83-83-83. Bába po býkovi **Imst** potvrzuje vysokou kvalitu této mateřské linie především mimořádným utvářením vemene, za které získala **89 bodů**. Wenna vyniká především **špičkovými hodnotami fitness znaků**, zejména **indexem plodnosti** a **indexem zdraví vemene**. V exteriéru lze očekávat potomstvo s **velmi kvalitním utvářením vemene** a **dobře fungujícími končetinami**. Díky kombinaci výborných funkčních vlastností, zdraví a korektního exteriéru představuje Wenna zajímavou volbu pro chovatele zaměřené na **dlouhodobě a bezproblémově krávy**.

Hezdez se narodil na farmě Hluboká v Zemědělském družstvu Zderaz jako výsledek úspěšného embryotransferu. Jeho matka po býkovi **Sheldon** patřila mezi nejlepší dojnice ve stádě. V první laktaci nadojila **10 562 kg mléka** s obsahem **3,72 % tuku** a **3,59 % bílkovin**. Ve druhé laktaci dosáhla za pouhých **227 dní** mimořádné produkce **13 698 kg mléka** s obsahem **4,09 % tuku** a **3,24 % bílkovin**. Vynikala především větším tělesným rámcem, kapacitou těla a výborným utvářením vemene. Bába po býkovi **Mint** byla rovněž špičkovou dojnicí. Za tři laktace dosáhla průměrné užitkovosti **10 785 kg mléka** s obsahem **3,99 % tuku** a **3,41 % bílkovin**, čímž potvrdila vysokou produkční úroveň celé rodiny. **Hezdez** představuje velmi zajímavého zástupce kombinovaného užitkového typu. Spojuje vysokou **mléčnou užitkovost** s velmi dobrou **masnou užitkovostí** a příznivými **fitness znaky**. V exteriéru vyniká především kvalitou vemene, zejména pevným upnutím, výrazným závěsným vazem a korektním postavením struků. Od jeho dcer lze očekávat harmonicky stavěná, výkonná a dlouhodobě zvládnutá s velmi dobrou funkčností. Díky svému vyrovnanému profilu a dobrým průběhům porodů je býk vhodný také pro **inseminaci jalovic**.

Megador Pp se narodil v podniku ZD Krásná Hora nad Vltavou po velmi úspěšném embryotransferu jalovice. Jeho matka, dcera býka **Hoerí**, patří mezi **nejlepší plemence v české populaci**. V první laktaci dosáhla užitkovosti **10 120 kg mléka** s obsahem **4,52 % tuku** a **3,72 % bílkovin**. Kromě špičkové produkce vyniká také výborným exteriérem. Bába po býkovi **Mogul** potvrzuje kvalitu této mateřské linie. Vyniká především hodnocením exteriéru, zejména **končetinami (85 bodů)** a **vemenem (84 bodů)**, což dokládá vysokou funkčnost a dlouhodobou užitkovost rodiny. Megador je **heterozygotně bezrohý býk** a zároveň **jeden z nejlepších synů býka Megastara v populaci**. Vyniká především **vysokou mléčnou užitkovostí** a **velmi kvalitním exteriérem**. Mezi jeho nejsilnější stránky patří **výborné**



Wundalux

utváření končetin a kvalita vemene, zejména **pevný závěsný vaz a délka zadního upnutí**. Tyto vlastnosti vytvářejí předpoklad pro **dlouhodobě, zdravé a produkčně spolehlivé dcery**. Býka doporučujeme především pro využití na **krávy**.

Závěrem několik slov k tradičnímu Orlickému poháru, který se letos konal 4. června 2026 v podniku KLAS Nekoř a.s. Letošního ročníku se zúčastnilo devět podniků z Podorlicka a v předváděcí bylo k vidění celkem 28 krav v několika soutěžních kategoriích. Titul nejlepší prvotelky získala dcera býka **Zelda** z podniku **PODORLICKO a.s. Mistrovice**, která následně bojovala o titul šampionky výstavy s nejlepší starší krávou. Tou se stala dcera býka **Virginia** na třetí laktaci z domácího podniku **KLAS Nekoř a.s.** Rozhodčí výstavy, předseda Svazu chovatelů českého strakatého skotu **Marian Bílý, MBA**, nakonec udělil titul šampionky právě této domácí favoritce. Soutěž o nejlepší kolekci krav ovládl podnik **PODORLICKO a.s. Mistrovice**. Titul veteránky výstavy získala dcera býka **Dell** na páté laktaci z podniku **Líšnická a.s.** Nejlepším vemenem se pak mohla pochlubit dcera býka **Virginia** na třetí laktaci z podniku **Kunvaldská a.s.** Ještě jednou bych rád poděkoval všem zúčastněným chovatelům, vystavovatelům i organizátorům, kteří se na přípravě této vydařené akce podíleli. Díky jejich práci a nadšení si Orlický pohár udržuje vysokou úroveň a výbornou atmosféru. Už nyní se těšíme na další ročník. ■



Orlický pohár

Kompletní nabídku našich býků najdete i s katalogovými listy na webu: www.crv.cz

Bezprašné zastýlání a jednoduchost v jednom – inovovaný vůz NZD od CERNINŮ



Společnost CERNIN s.r.o., český výrobce krmných a zastýlacích vozů, uvedl na trh inovovaný zastýlací vůz NZD. Novinka přináší jedinečné, a přitom jednoduché řešení pro bezprašné zastýlání.

■ autorka: **Ing. Jitka Bukovjanová**,
poradenská a obchodní činnost

Základem inovace je otvor v zadní části dna vozu, kterým nařezaná a promísená hmota volně a plynule padá na gumový dopravník. Zastýlací vůz využívá faktu, že při vertikálním mísení je hmota samovolně tlačena do zadní části vozu, kde uvedeným otvorem díky působení gravitační síly volně vypadá. Dopravník materiál následně zastele do postýlek, aniž by se zvedal prach. Zajímavostí je, že v případě potřeby lze pomocí hydrauliky dopravník odsunout a tím nechat hmotu padat volně za traktor – ideální řešení pro zastýlání např. hnojných chodeb.

„Jde o extrémně jednoduché řešení, které je zároveň nesmírně efektivní a dává nám náskok před konkurencí, zejména před turbínovými zastýlacími stroji, které ve vysoké míře víří nežádoucí prach ve stájích,“ říká Jitka Bukovjanová, obchodní managerka společnosti CERNIN s.r.o. „Představované řešení jsme vyvinuli na přání zákazníka a opět tak potvrdili, že každý námi vyrobený a prodaný vůz je originálem vycházející z potřeb farmářů a jejich zvířat.“

NZD je jednoduchý, lehký a efektivní stroj, který dokáže rychle rozdružit, nařezat a promíchat celé balíky senáže, seny a slámy. Využívá se při zastýlání separátem, směsí separátu vápence a slámy, slámy vápence a vody nebo poslouží jako alternativa krmného vozu. Farmář tak získá všestranného a odolného pomocníka do stájí.

Konstrukce NZD je robustní, ale zároveň jednodušší než u klasických krmných vozů. Podvozek stroje tvoří jednoduchý



rám s pevnou nápravou. Díky tomu je NZD lehčí a užší než běžné krmné a zastýlací vozy. Stroj je osazen vanou o objemu 12, 14 nebo 16 m³ s průměrem 180 cm a dvěma vertikálními šneky. Výhodou proti konkurenci je i fakt, že stroj zvládá pracovat při nižších otáčkách vývodové hřídele (1 500 ot/min) než většina konkurence, což šetří traktor a snižuje hluk. První kus inovované NZD pracuje na družstvu ZDV Novoveselsko v okrese Žďár nad Sázavou. Farma se specializuje na chov 840 kusů holštýnského skotu, přičemž průměrná užitkovost je 12 800 kg za normovanou laktaci.

„Od firmy CERNIN tu máme krmný vůz a jsme s ním spokojeni. Paní Bukovjanová jsme se zmínili, že hledáme zastýlací vůz, ale máme problém najít bezprašné řešení. Firma následně přišla s návrhem, který jsme otestovali a s výsledkem jsme spokojeni,“ říká Miroslav Koukal, předseda představenstva ZDV Novoveselsko.

V družstvu na Vysočině pracují s NZD o objemu 12 m³, který je konstrukčně přizpůsoben požadavkům farmy. Stroj je vybaven dvěma nižšími šneky s dvěma protinoží. Využit je i tzv. turbo šnek



s přídatným vyhazovacím ramenem, při jedné otáčce vyhodí materiál hned dvakrát. Nižší šneky jsou instalovány z důvodu celkové nižší výšky stroje, tak jak na farmě jsou limitováni omezenou maximální ložnou výškou manipulátoru. Dále je NZD na přání družstva osazen prodlouženým gumovým dopravníkem (2,5 m oproti standardním 1,8 m), aby docházelo k efektivnímu zastýlání do postýlek a hmota nezůstávala jen na krajích a dopravník tak mohl kopírovat okraje postýlek. Prodloužený dopravník je navíc vybaven pojistkou proti kolizi. Stroj si hravě poradí s hranolovými balíky i s válcovými o průměru až 180 cm.

„Firma Cernin nám vyrobila vůz na míru, který zastýlá bezprašně. Jako pozitivum v praxi vidím dobrou manipulaci, jednoduché ovládání a minimální údržbu. Vůz denně zastele cca 500 postýlek bez jakýchkoliv problémů. Je pravdou, že aby fungoval efektivně, je třeba do něj vkládat balíky s částečně nařezanou slámou. Stroj je agregován se Zetorem o výkonu 120 koní. Navíc jej dokážeme využít v případě potřeby i jako krmný vůz, což je obrovská výhoda,“ dodává Koukal.

O společnosti Cernin s.r.o.

Od 2. poloviny 90. let minulého století firma Cernin s.r.o. vyvíjí a vyrábí vertikální míchací systémy s vysokou užitnou hodnotou, velkou spolehlivostí a dlouhou životností. Nabídka tvoří krmné a zastýlací vozy, ale také mobilní kompostovací vozy, dezintegrátory pro bioplynové stanice a pojízdné provozní nádrže na naftu. Vyznávané hodnoty společnosti, jako jsou osobní přístup k zákazníkům, férovost a loajalita, pomohly společnosti dosáhnout předního postavení v prodeji krmných vozů v České republice. Firma navíc vychází vstříc individuálním požadavkům zákazníků, kdy téměř 50 % produkce je individualizováno. Zákazníci si také pochvalují dostupný, rychlý a levný servis a náhradní díly.

Výrobky a služby Cernin zkrátka usnadňují těžkou práci zemědělcům starajícím se o výživu, zvyšují kvalitu péče o zvířata a zlepšují každodenní pracovní rutinu. ■

Jak to funguje?

Nedap SmartSight sleduje pohyb každé krávy při každém dojení. Systém se snadno používá a lze jej jednoduše zavést téměř v jakémkoli uspořádání farmy. Jeho spolehlivost byla ověřena lety provozu na farmách, analýzou dat a využitím strojového učení. Navíc je postaven na prověřené platformě pro monitoring krav od společnosti Nedap.



1. Identifikace

Kráva je identifikována při průchodu vstupem do dojírny, výstupem z dojírny, hnací chodbou nebo třídící brankou, a to pomocí osvědčeného systému Nedap SmartID nebo prostřednictvím integrace se stávajícím identifikačním systémem vaší dojírny.



2. Kamera SmartSight

3D kamera s pohledem shora (PoE) snímá při každém dojení, každý den, tělesnou stavbu krávy a její pohybové vzorce. Dokáže vyhodnotit více než 1 000 krav za hodinu, aniž by narušovala plynulý pohyb zvířat.



3. Software poháněný AI

Pozorování z kamery jsou pomocí softwaru využívajícího umělou inteligenci převáděna na údaje a poznatky o pohybu krav. Veškerá data jsou zpracovávána přímo na farmě bez jejich ukládání, takže je zajištěna ochrana vašeho soukromí.



4. Přehledy v Nedap Now

Kontroly kulhání, přehledy o zotavení a skóre pohybu jsou přehledně prezentovány v systému Nedap Now. Ke všem informacím máte přístup kdykoli a odkudkoli prostřednictvím počítače, chytrého telefonu nebo aplikace Nedap Now.



Nedap SmartSight

Sledování pohybu krav a včasná
detekce kulhání s využitím AI

Protože
na každém
kroku záleží

„Se systémem Nedap SmartSight jsme schopní s kulhajícími kravami pracovat rychleji a efektivněji. Obrovská výhoda je, že krávy sleduje při každém dojení a vyhodnocuje jejich pohyb. Velmi často se stane, že kulhání pouhým okem ještě nevidíme a systém už ví, že se něco děje. Rovněž dokážeme efektivněji pracovat s dojnícemi, které problém mají, protože víme, jestli je léčba úspěšná. Pokud se nelepší, můžeme je dříve předat do péče našemu veterináři.“

Ing. Ondřej Blabolil
vedoucí ŽV, ZOD Žichlínek



CRV 

BETTER COWS > BETTER LIFE

Powered by
 **nedap**